

Lesník

Obsah

- 3 Editorial**
Anketa
- 4 Príhovor generálneho riaditeľa**
Za prínos k využívaniu liečebnej funkcie lesa získal cenu generálneho riaditeľa lekár Dušan Salát
- 5 Les a pôda**
- 7 Staré Hory opäť zahoreli, žeby tradícia ?**
- 8 Elektronické aukcie priniesli aj v druhom kole výrazne vyššie ceny dreva ako platný cenník Lesov SR**
LESY SR za prvé tri mesiace 2011 medziročne s vyššími tržbami aj ziskom
- 9 Považskobystrickí lesníci na ekologickom jarmoku**
Lesy ČR: 60 miliónů na podporu verejné prospěšných funkcí lesů v roce 2011
- 10 Lesnícke dni**
- 11 Zamestnanci OZ Rimavská Sobotka hodnotili rok 2010**
- 12 Deň stromu v Lučenci**
Deň zeme si pripomenuli aj vo Fiľakove
Lesná pedagogika na OZ Slovenská Ľupča
- 13 Les deti baví**
Lesná pedagogika na Odštepnom závode Sobrance
Poďakovanie
„Les ukrytý v knihe“...
- 14 Stromy poznania Starý Tekov**
Lesná pedagogika – oslavovaná aj vysmievaná...
- 15 Sme jeden celok**
Jubilant Oldřich Šuchma: V lese som prežil veľa času, nebavilo ma po krčmách chodiť
- 16 S prvým krížikom na chrbte alebo Desať rokov súťaže Zelený objektív**
- 17 Dva pohľady - (ne) rovná sa jeden výsledok**
- 18 Stručná história lesníckej školy v Banskej Štiavnici**
Časť IV. Vývoj v Povojnovej Československej republike
- 19 Trenčianske lesy od histórie k súčasnosti**
- 20 Hlucháne**
Kráľ lesa menom Emil
Populácia tetrovov klesá, ich záchrana je spoločným cieľom lesníkov aj ekologov
- 21 Noc s Andersenom v Lesníckom a drevárskom múzeu**
- 22 „Čo šepká les“**
Srdečne pozývame všetkých milovníkov prírody na podujatie
40. ročník súťaže o najkrajší list bol o ochrane lesov
Tohtoročnú súťaž o najkrajší list organizovala Slovenská pošta v spolupráci s Lesmi SR. Témou totiž bolo „prečo je dôležité chrániť lesy“
- 23 IX. Postrehy k odbornému semináru Pro Silva**
Za hospodárením v objektoch Pro Silva
- 24 Krížovka**
Uveríte?
Zasmejte sa
- 25 Chata Miert**
Naše zariadenia
Kapor pod zemiakovou čiapkou
Receptár
- 26 Pre deti**
- 27 Kalendár akcií**
Životné jubileá
Spoločenská kronika
- 28 V Lesníckom skanzene otvorili letnú sezónu**

LESNÍK

časopis zamestnancov
š.p. LESY SR
Banská Bystrica
máj 2011

Šéfredaktor:

Ing. Vlastimil Rezek (vr)

Redaktori:

Ing. Milan Longauer

Ing. Rudolf Bruchánik PhD.

Jiří Junek

Stáli prispievatelia:

Mgr. Tatiana Figurová

Viliam Stockmann

Grafická úprava:

Mária Gálová

Miloš Sedláček

Reprografické centrum

NLC Zvolen

Foto na titulnej strane:

Vlastimil Rezek

Adresa redakcie:

LESY SR, š.p.

Námestie SNP č.8

975 66 Banská Bystrica

telefón: 048/43 44 278

fax: 048/43 44 191

e-mail: vlastimil.rezek@lesy.sk

Tieto riadky vznikli krátko po tom, čo naši hokejisti definitívne prišli o možnosť hrať pred domácim publikom o titul majstrov sveta a preto na úvod tohto čísla trochu odbočím od lesníckej tematiky.

Sklamanie z hokejovej prehry je pre mnohých ľudí o to väčšie, o čo viac sa na súboje najlepších svetových tímov v Bratislave a v Košiciach tešili. Ako je to možné, ako k tomu došlo? Pýtali sa stovky účastníkov internetových diskusií. Obávam sa, že neúspech hokejistov má rovnaké korene, ako problémy v iných oblastiach nášho života a to je nedostatočná práca s mládežou. Pokiaľ sa nám nepodariť vzbudiť záujem mladých ľudí o akúkoľvek oblasť ľudskej činnosti a vytvoriť im vhodné podmienky, zožneme o dvadsať rokov ovocie svojho ničnerobenia a bude to bolieť viac ako prehratý hokejový zápas. Prvé plody posledných dvoch dekád, v ktorých si časť ľudí pomýlila demokraciu a občiansku spoločnosť s honbou za peniazmi, už dozrievajú.

O to viac ma teší dilema, ktorú som mal pri príprave tohto čísla časopisu. Rubrika o lesnej pedagogike je už dlhý čas pravidelnou súčasťou Lesníka, no väčšinou sme zverejňovali informácie o jednej, alebo najviac dvoch akciách. V apríli sa však s príspevkami o práci lesníkov s deťmi akoby roztrhlo vrece. Po chvíľke váhania, či rozsah článkov o lesnej pedagogike obmedziť, alebo im dať väčší priestor v časopise, zvíťazil druhý variant.

Myslím si totiž, že je potrebné dať priestor tým, ktorí učia deti úcte k prírode a k jej zákonitostiam. Táto zdanlivo okrajová práca sa totiž slovenskému lesníctvu v budúcnosti niekoľkonásobne vráti. Takmer dospelého človeka, ktorý sa po maturite rozhodne venovať lesom, už vysoká škola neprevychová a pokiaľ nemá už odmala vybudovaný vzťah k prírode, bude lesníctvo brať iba ako príležitosť k dobrému biznisu. ■

Jozef Jendruš

V minulom čísle sme uverejnili článok predstaviteľov Slovenskej lesníckej komory s výzvou na diskusiu o inštitúte Odborného lesného hospodára. O názor na to, čo sa malo na fungovaní OLH zmeniť, alebo či je vôbec pre fungovanie slovenských lesov potrebný, sme požiadali niekoľko odborníkov a obhospodarovateľov lesa.

JÁN ŠVANČARA

rozvojovo-technický riaditeľ Lesov SR

Na jednej strane ako štátni zamestnanci musíme rešpektovať literu zákona a ten ohľadom odborného obhospodarovania lesov hovorí jednoznačne ... podľa LHP (PSL) a prostredníctvom OLH. Po praktickej stránke chápem snahu štátu o dodržiavanie odbornosti ani reštauráciu alebo lekárňu nemôže spravovať človek bez patričného odborného vzdelania v obore, ktorý prevádzkuje. Preto OLH má opodstatnenie v prípadoch kedy vlastník lesa nemá odborné vedomosti a svojou činnosťou by mohol ohroziť prípadne zlikvidovať plnenie celospoločenských funkcií lesa, ktoré spoločnosť chráni zákonom. V prípade obhospodarovateľa š. p. LESY SR je táto otázka vyriešená prakticky od vzniku lesníckeho stavu ako takého, pretože na všetkých úrovniach riadenia lesného hospodárstva š. p. obsadzoval jednotlivé posty odborne vzdelanými lesníkmi

BLAŽEK MOŽUCHA

konateľ Mestské lesy Banská Bystrica

Princíp odborného obhospodarovania lesov je na Slovensku už dlhodobo zabezpečovaný vysokoškolsky a stredoškolsky vzdelanými lesníkmi. Pritom chceme zdôrazniť, že lesnícke školstvo malo, a dúfam, že aj má, európsku, ak nie svetovú úroveň. Lesníci na spravovaných lesoch hospodária podľa schválených plánov. Tu treba však rozlíšiť inštitút OLH a odborné obhospodarovanie lesov. V dnešnej podobe fungovanie odborného lesného hospodára, ktorý je závislý

na plate od vlastníka, resp. užívateľa lesov, je nelogické a nefunkčné. Ak štát má skutočný záujem o kontrolu trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch pri dnešných diferencovaných vlastníckych vzťahoch, mal by mať aj dostatok finančných prostriedkov na jeho zabezpečenie. Nemôže systém fungovať, ak OLH zabezpečuje všetky ostatné práce, vrátane obchodu s drevom a je závislý na mzde od vlastníka (užívateľa) lesov. „Koho chlieb ješ, toho pesničku spievaj“. Toto bude ešte dlho platiť. Skúsme podľa toho urobiť aj legislatívu k fungovaniu činnosti OLH.

JOZEF ŠPALEK

predseda Združenie vlastníkov súkromných lesov obce Oščadnica

OLH by mal byť. Uznávam jeho prácu, sám som strojár a odborným lesníckym veciam nerozumiem. V organizácii musí byť človek z fachu. OLH u nás aj zatrieduje drevo pri predaji, zalesňuje, určuje vhodné dreviny... Hoci je to drahé, neviem si bez neho prácu predstaviť.

JURAJ VANKO

predseda Únie regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska

Vlastníkovi lesov, pokiaľ nie je sám lesník, stačí odborník. Nemusí však byť viazaný veľmi komplikovaným, byrokratickým a prežitým inštitútom OLH. Vlastník lesa potrebuje odborníka na konkrétne činnosti v lese a iba na čas ich realizácie. Je zbytočným zaťažovaním vlastníka platiť OLH celoročne, ak ho využíva iba zlomok tohto času.

Anketa

Treba sa aj opýtať komu slúži OLH. Majiteľovi lesa, alebo štátu? Slúži obom a preto by mal, ak bude aj naďalej existovať, časť nákladov na jeho prácu hradiť aj štát.

Za Úniu regionálnych združení vlastníkov môžem povedať, že my OLH nepotrebujeme a je pre nás často zbytočnou a neodôvodnenou ekonomickou záťažou.

JOZEF JENDRUŠ

riaditeľ a konateľ
PRO POPULO Poprad s.r.o.

Spoločnosť PRO POPULO Poprad s.r.o., ktorá spravuje lesy vo vlastníctve Spišského biskupstva o výmere cca 13 000 ha, zamestnáva 26 pracovníkov s odborným lesníckym vzdelaním. Organizačná štruktúra je postavená tak, že vedúci správy lesov je zároveň odborným lesným hospodárom pre tú časť lesov, ktorú správa lesov obhospodaruje. Z tohto dôvodu je pre našu spoločnosť činnosť OLH len súčasťou pracovnej náplne vedúceho správy lesov. Podľa môjho názoru inštitút OLH má svoje opodstatnenie u súkromných vlastníkov lesa resp. u pozemkových spoločenstiev, kde vlastníci a užívatelia nemajú odborné lesnícke vzdelanie.

Nemenovaný predseda jedného zo združení súkromných majiteľov lesa

OLH stojí veľké peniaze a aj tak robí iba štatistu. Súkromní vlastníci sa neradi dia jeho pokynmi. Majitelia lesa nechcú jeho služby platiť. Keď si poznajú svoje parcely, začnú sa o les starať sami a OLH nepotrebujú. ■

Príhovor generálneho riaditeľa

Milé kolegyně, vážení kolegovia.

Prihováram sa Vám týmto spôsobom už šiesty krát, čo mi pripomína, ako rýchlo ten čas beží. Pritom veľa práce sa urobilo, no ešte viac je pred nami a čas je tak neúprosný. Čo chcem však teraz určite napísať, je fakt, že hospodárske výsledky podniku za prvý štvrtrok 2011 vo všetkých ukazovateľoch naznačujú, že cesta, po ktorej sme sa vydali, je správna, že prináša svoje výsledky. Preto jednoznačne treba poďakovať všetkým, ktorí sa na tom podieľajú – a to ste všetci zamestnanci tohto podniku. Jedni sa podieľajú možno viac a druhí menej, ale nie je to o tom, kto na akom poste pracuje, ale o tom, kto sa ako stavia k firme ako takej. Veď každý má svoje úlohy a pracovné povinnosti, ktoré by mal vykonávať podľa najlepšieho svedomia a vedomia. Žiaľ, nie o všetkých to môžem tvrdiť. Preto moje slová o zobudení sa, preto moje prirovnania k orloju a podobne. A aj tak je to niekedy márne. Inak by som nemohol na expedičnom sklade v Michalovciach nájsť pripravené vagóny s drevom na expedíciu a ani jedna ciacha dodávateľa, tak isto ani jedna ciacha na fúre surových kmeňov, ktorá ležala na ES, nie celkom vytriedené sortimenty podľa mojich predstáv, LF 43 s drobnými (ale predsa) nedostatkami... Nie, nechcem tým povedať, že to všetko urobili ľudia, ktorí idú proti tejto firme, ale sú to ľudia, ktorí sa len trochu menej podieľajú na dobrých výsledkoch. Pritom nejde len o ekonomiku, ale aj o dodržiavanie ustanovení (v toto prípade) vyhlášky, vnútro podnikových

smerníc, čiže o tom, či naozaj robia podľa najlepšieho vedomia a svedomia. Aj konkretizovaním miesta zistených nedostatkov nechcem nikomu ubližovať, ale stále hľadám spôsob, ako primäť konečne ľudí k tomu, aby si plnili svoje povinnosti. Možno týmto verejným pranierom sa niečo zlepší (aj keď tomu celkom neverím, ale skúsiť niečo musím). Samozrejme, že budem si stáť aj za mojím prísľubom z porady riaditeľov, že asi najúčinnnejším nástrojom je žiaľ represia, v tomto prípade finančná. Ja mám dosah na prémie riaditeľov a verím, že na základe zákona o padajúcom sa to dostane až na konkrétnych zamestnancov, ktorí boli nedôslední. A keď ani toto nezaberie, budem skúšať inak. Nuž a to, že budem skúšať, to vám garantujem. Ja sa len tak ľahko nevzdávam.

Nechcel by som, aby ste to brali ako vyhrážanie sa, ale pokiaľ sa nezmení myslenie na každej úrovni riadenia, nie len vo vedení podniku, tak sa stále budú LESY Slovenskej republiky v médiách objavovať skôr v súvislosti s kauzami, ako s pozitívnym obrazom práce lesníkov. A to nehovorím ako frázu, ale hovorím to preto, lebo to tak cítim.

Dnes chcem byť konečne stručnejší, tak ešte informácie ohľadom protipodvodňových škôd. Keď som si myslel, že na rokovaní s pracovníkmi nášho ministerstva, ministerstiev financií a aj práce, sociálnych vecí a rodiny sa prefinancovanie nákladov na zamestnanie dlhodobo nezamestnaných vyrieši veľmi rýchlo, bol som nemierny optimista. Riešenie nie je také jednoduché a už vôbec nie rýchle (uvedomujem si

Ing. Igor Vizslai

to aj so všetkými dôsledkami, ktoré to prináša), ale podľa posledných informácií, vec sa v priebehu mája dotiahne do stavu, že náklady nebudeme znášať v plnom rozsahu z „nášho“ a o to viac nám ostane aj na práce, kde bude treba mechanizmy, dopravu materiálu a aj stavebný materiál ako taký. Preto budem rád, ak na všetkých závodoch budú dopredu pripravovať jednoduché projekty na práce väčšieho rozsahu ako sú tie s lopatou, krompáčom, motykou. Pri lepšom speňažení dreva, znižovaní režijných nákladov, znižovaním nákladových vstupov vďaka elektronickému aukčnému systému, môžeme viac peňazi nechať na údržby drobných vodných tokov, lesnej dopravnej siete, stavieb, strojov... Čiže správať sa ako zodpovedný hospodár. Zatiaľ sa nám to darí, preto ešte raz všetkým moja úprimná vďaka. ■

Za prínos k využívaniu liečebnej funkcie lesa získal cenu generálneho riaditeľa lekár Dušan Salát

Vlastimil REZEK

Tradícia udeľovania cien generálneho riaditeľa Lesov SR pri príležitosti Medzinárodného roka lesov pokračovala aj v apríli. Tento mesiac bol venovaný vplyvu lesa na zdravie človeka a preto nie je náhoda, že si ocenenie „Za dlhoročné teoretické i praktické využívanie liečebnej funkcie lesa“ odniesol počas Lesníckych dní vo Zvolene lekár Doc. MuDr. Dušan Salát CSc.

Dušan Salát je pneumológom, ktorý dlhé roky liečil pacientov s pľúcnyimi problémami vo Vysokých Tatrách. „Význam klimatickej liečby bol u nás v posledných rokoch zaznávaný. Všeobecne je ale tendencia vracat sa starej medicíne, k skúsenostiam, tradičným metódam. V Tatrách sme liečili astmu a tuberkulózu v dobách, keď sme nemali lieky,“ vraví Salát. K liečbe bez tabletiiek by sme sa podľa neho mali vracat. Príkladom sú podľa oceneného lekára alergie na peľ, ktorým sa dá vyhnúť napríklad dočasným odchodom z miest do vysokohorského prostredia, kde je doba kvetu rastlín a drevín posunutá. ■

Les a pôda

Les ako ekosystém má množstvo funkcií. Niektoré z nich už bližšie popísali témy predchádzajúcich mesiacov. Každý deň, či už priamo alebo nepriamo prostredníctvom produktov dreva – drevený nábytok, papier, knihy ... prichádzame do styku s lesom. Prítomnosť lesných porastov dopĺňa ráz krajiny, výrazne ju obohacuje a prináša mnohé úžitky nielen pre človeka ale aj pre živočíšstvo a rastlinstvo. Teda spoločnosť stromov, iných rastlín a živočíchov vníma človek ako jeden celok. Málokto však vie, že účelovo pestované a obhospodarované lesy spĺňajú konkrétne funkcie, tak aby meliorovali, čiže zlepšovali podmienky prírodného prostredia. Jednou z týchto funkcií lesa je funkcia pôdoochranná, z čoho jednoznačne vyplýva, že má ísť o ochranu pôdy. Ale ako sa to prejavuje a čo konkrétne to znamená?

Tento problematike zaoberajúcej sa priaznivými účinkami lesa na pôdy sa venovali mnohí zahraniční i domáci autori, napr. Midriak 1981; Réh 1999; Valtýni 1979 a ďalší.

Les vo vzťahu k pôde spĺňa výraznú ochrannú funkciu a to zabraňovaním jej degradácie vznikom erózie, teda odnášania pôdy vodou, vetrom, zosuvmi a lavínami.

Medzi pôdoochranné funkcie lesa patrí jeho priaznivé pôsobenie na pôdu a jej samotná ochrana a spevnenie prostredníctvom koreňov, respektíve vytvorením vegetačného krytu tvoreného rastlinami, krami a stromami.

Midriak (1981) rozoznáva tieto pôdoochranné funkcie lesa:

Protierózna funkcia lesa spočíva v ochrane pôdy pred jej odnášaním zrážkovou vodnou eróziou, teda vplyvom povrchového odtoku. K deštruovaniu pôdy dochádza plošnými a ryhovými formami zrážkovej erózie, čo je v našich prírodných a hospodárskych podmienkach najčastejšie sa vyskytujúci pôdodeštrukčný jav.

Protideflačná pôdoochranná funkcia tkvie v ochrane pôdy pred jej defláciou, teda odnášaním vetrom. Les chráni pôdu nie len pred účinkami veternej erózie a jej nežiaducemu presušaniu, ale tým, že tvorí prekážku mení smer a intenzitu prúdenia vetra. Táto pôdoochranná funkcia má svoje uplatnenie najmä v rovinných oblastiach a oblastiach presypových pieskov na Záhorí.

Protizosuvnou pôdoochrannou funkciou les mechanicky stabilizuje – spevní pôdu proti zosúvaniu a chráni sutiny proti gravitačnému premiestňovaniu. Rovnako má les priaznivé fyziologické účinky pri vysušaní zosuvných území.

Protilavínová pôdoochranná funkcia lesa je založená na prevencii vzniku lavín. Schopnosťou lesného porastu je najmä zabraňovanie vzniku lavín, ale aj brzdenie a zastavenie pohybu snehovej pokrývky. Zosuvy mäs snehu spôsobujú značné deštrukcie pôdy najmä v horských oblastiach bez prítomnosti stromovej vegetácie. Preto lesy v pásme kosodreviny ako aj vysokohorské lesy pod hornou hra-

nicou stromovej vegetácie majú v týchto oblastiach značný význam.

Brehoochrannou funkciou lesa rozumieme ochranu pôdy na brehoch vodných tokov a nádrží. Brehová vegetácia chráni pôdu pred pôsobením vln a mechanickou silou vodného prúdu spevňovaním pôdy brehov koreňovými sústavami drevín, krov a tráv. Rovnako les spevňuje štrkové náplavy a znižuje riziko ich odplavovania, čím zabraňuje znečisteniu vodného toku splaveninami.

ZÁHORSKÁ NÍŽINA

V podmienkach Záhorskej nížiny rozprestierajúcej sa medzi pásmom Malých Karpát a riekou Moravou, majú lesy nezanedbateľný význam. Svojou prítomnosťou zabraňujú prenášaniam pôdnych častíc. Tým chránia pôdu pred znižovaním jej úrodnosti ako aj pred premiestňovaním jej vrstiev na širších priestranstvách. V praktickom živote to znamená, že zabraňujú napríklad aj zanášaniam ciest alebo železníc, teda dopravných komunikácií, ktoré

denne využívame. Rovnako lesné spoločenstvá chránia aj funkčnosť zariadení, ktorých prítomnosť si možno na prvý pohľad ani neuvedomujeme, no svojou existenciou podmieňujú kvalitu nášho života. Napríklad významná je funkčnosť nezanesených kanálov na odvádzanie vody, kedy fenoménom dnešnej doby sú privalové dažde. Mladšie porasty s hustým podrastom a prímiesou hlbokokorenných drevín vytvárajú ideálne ochranné podmienky voči deflácií pôdy. Dôležitú úlohu spĺňajú vetrolamy, alebo inak ochranné lesné pásy, či už v rovinách alebo v svahovitých terénoch. Často sa prelínajú ich protideflačné a protierózne účinky. Vysádzanie takýchto pásov má svoje špecifiká. Majú byť orientované kolmo na smer najčastejších a najnebezpečnejších vetrov. Účinok vetrolamov ovplyvňuje ich priepustnosť t.j. štruktúra, výška a samozrejme rýchlosť vetra, ktorý na vetrolam naráža. Zaujímavé možno je, že na záveternej strane má vetrolam ochranný účinok pôdy do 20 až 40 násobku svojej výšky, no okrem toho, hoci s nižším účinkom, spomaľuje vietor aj na náveternej strane. Podľa toho aký ochranný účinok vyžaduje v daných podmienkach pôda môžu byť vysádzané pásy protideflačné pásy nepredúvavé, rovnomerne alebo nerovnomerne predúvavé. Silné účinky vetra, ktoré môžu v podmienkach presypových pieskov na Záhori vytvárať povedzme pieskové ťažko zalesniteľné duny alebo prenášať pôdu na väčšie vzdialenosti, sú zmenšované neustálou obnovou lesov a existujúcimi lesnými porastmi a spoločenstvami rastlín.

Tak ako chránia lesné porasty pôdu pred jej odnášaním vetrom, chránia aj pôdu pred účinkami vody v korytách tokov a telesách vodných nádrží. Lesné porasty spevňujú pôdu brehov, čím zabraňujú jej odplavovaniu a vymielaniu. Znamená to, že neregulované vodné toky účinkami vody nemenia tvar a polohu svojich koryt tak, ako by to mohlo byť v prípade bez existencie brehových porastov. Aj keď ani prítomnosť brehových porastov nedokáže stopercentne odolať vysokým prietokom vody po dlhotrvajúcich alebo privalových dažďoch. Je však neodškriepiteľné, že svojou prítomnosťou znižujú účinky vody a zabraňujú tak omnoho rozsiahlejšiemu

odplavovaniu pôdy. Zvyšujú tak odolnosť a stabilitu brehov a inudačných, čiže záplavových území.

Pôsobenie vymielajúcich účinkov vody a zrážok má často za následok zosuvy pôdy. Na takto ohrozovaných miestach kde sa nachádzajú porasty možno vnímať ich protizosuvnú pôdoochrannú funkciu. Koreňový systém zväčšuje súdržnosť povrchových vrstiev pôdy a taktiež les zabraňuje povrchovej pôdnej erózii.

Za najvhodnejšie možno považovať z pohľadu protieróznej funkcie súvislé porasty s koreňovým systémom siahajúcim hlboko do pôdy a s vyvinutým podrastom drevín a krov. To by znamenalo, že cez kruny stromov sa dostane priamo na pôdu čo najmenej zrážok. Na miestach s opadom organických častí stromov (listov, ihličia a pod.) vzniká vrstva nadložného (pokryvného) humusu, nazývaná aj lesnou hrabankou. Najmarkantnejší je vplyv zrážkovej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch bez trvalej vegetácie, teda na orných pôdach. Aj v takomto prípade najlepšie pomáha les, resp. vysádzanie takzvaných zasakovacích lesných pásov. Sú to asi 50 metrov široké pásy vysádzané kolmo na smer odtoku vody. Ich účinnosť je možné zvýšiť budovaním jám a priekop na zadržiavanie vody.

Popri pôdoochranných funkciách lesa, ktoré zahrňujú ochranu pôdneho materiálu pred deštrukciou a odnosom, je potrebné zdôrazniť aj pedomelioračné funkcie, ktoré spočívajú v schopnosti niektorých drevín zlepšovať niektoré vlastnosti pôd, a to najmä opadom listov s lepším potenciálom rozkladu a transformácie tohto materiálu a priaznivejším vplyvom na kolobeh živín.

AKUMULÁCIA UHLÍKA

V súvislosti s aktuálnou otázkou klimatickej zmeny a snahami o znižovanie koncentrácií skleníkových plynov v ovzduší za zmienku stojí aj ďalšia funkcia lesa vo vzťahu k pôde, a to záchyt (sekvestrácia) uhlíka. Cez akumuláciu pôdnej organickej hmoty, či už z odumretej podzemnej i nadzemnej biomasy, sa v pôdach naakumulovali obrovské množstvá organického uhlíka, ktoré je možné pri dobrom obhospodarovaní lesov ďalej zvyšovať a prispievať pozitívne k bilancii skleníkových plynov na lesnom pôdnom fonde. Asi málokto si uvedomuje, že hektárová zásoba uhlíka v lesnej pôde môže byť aj výrazne vyššia ako jeho zásoba v biomase drevín, teda v samotnom lesnom poraste.

Zdanie, že les je konzervatívnym ťažko sa meniacim prvkom prírodného prostredia možno jednoznačne poprieť. Pri poznaní rôznych pestovných techník, spôsobov obnovy lesa ako aj nárokov a účinkov drevín na prostredie sa stáva les ideálnym prostriedkom, ktorým možno formovať prostredie v prospech zlepšovania jeho nepriaznivých podmienok ako aj zlepšenia spoločenského života ľudí. Les vytvára, zlepšuje a chráni prostredie okolo nás. ■

Zuzana Balandová

Vojenské lesy a majetky SR š.p.

Foto: **Tomáš Olšovský**

Desiateho apríla o 14:20 zazvonil telefón. Je nedeľa popoludní a na displeji telefónu meno Andráš. Zlá predtucha a moje obavy v ten moment naberajú na skutočnosti. Oznamuje mi, že na Starých Horách horí...Požiar sa veľmi rýchlo šíri vzhľadom na veterné počasie a dlhší deficit zrážok. Po príchode na miesto požiaru, kde už sú v plnej permanencii hasiči z Banskej Bystrice a blízkeho okolia, ma oblieva pot. Zisťujem, že opäť horí lokalita osady Horný Jelenec a silný vietor posúva plamene smerom na Podštúrec.

Prečo opäť?

Požiar vzbĺkol skoro presne po štyroch rokoch, keď 15. 4. 2007 horela lokalita Kolomazníčka, na ľavej strane od cesty hore osadou, teraz je to pravá strana. Žeby prekliatie? Asi nie. Súčasne s nasadením veľkého počtu hasičov a techniky prebieha aj vyšetrovanie príčiny vzniku požiaru. Varianty sú rôzne. Elektrické vedenie, človek? Hasiči sa za podpory lesníkov z LS Staré Hory oboznamujú s nástrahami terénu, aby zásah bol čo najefektívnejší.

Staré Hory opäť zahoreli, žeby tradícia?

len pozerat ako sa požiar šíri až na Liptovské Revúce," konštatoval okresný riaditeľ Ha ZZ Banská Bystrica. Martin Gazdík. Tu sme to šťastie mali. No je veľmi veľa lokalít, kde to šťastie nemáme a o výstavbe takýchto ciest a zväžnic márne bojujeme s ochranármi, ktorí radi zakazujú, ale riešenia neponúkajú. Len pre ilustráciu, OZ Slovenská Lupča má z celkovej výmery lesných pozemkov 33 289 ha až 79,2 % lanovkových terénov a až 85 % rozlohy je súčasťou Národných parkov a chránených území.

Tak nám začali naozajstné veľkonoč-

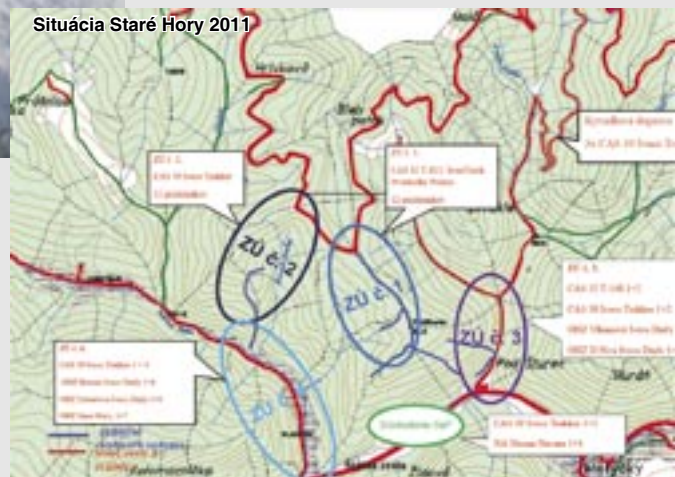
Situácia ako cez „kopírak“ spred štyroch rokov. Mimoriadne ťažký terén so sklonom aj viac ako 70%, S vystúpenými vysokými skalnými bralami, len s plytkou kamenitou pôdou, ale zato vysokou vrstvou presušeného lístia nahromade-

ného v strmých dolinkách, spôsobuje komínový efekt, keď nikto ani netuší, kde to najbližšie vzbĺkne. Horia ochranné porasty v treťom stupni ochrany prírody, kde rastú prevažne buky s pomiestnym zastúpením smrekov, jedlí a borovíc. Prehorením kmeňov už odumretých stromov, ako aj vyhorením vrstvy hrabanky a machov ktoré spevňujú skaly, hrozí ich pád. A tak uvoľnené skálie ohrozuje zdravie, ba i život nasadených ľudí. Prehorené korene padajúce nadol spôsobujú ďalšie a ďalšie ohniská. Aj preto veliteľ zásahu, krajský riaditeľ Dušan Sľuka po porade so zúčastnenými zložkami nariaduje nasadenie vrtuľníkov armády SR. Napriek tomu kilometre hadíc natiiahnutých v teréne ostávajú v permancii aj naďalej.

Po nadľudskom úsilí všetkých zúčastnených, veliteľ zásahu môže konštatovať, že požiar je pod kontrolou a tak 12. 4. 2011 o 17:00 hod. odovzdáva požiarovisko riaditeľovi OZ Slovenská Lupča. Samozrejmosťou je hľadkovanie v požiarom zasiahnutej lokalite zamestnancami LS Staré Hory.

No matka príroda nepovedala posledné slovo a opäť zasiahla v plnej sile 21. 4. 2011. Ranná hľadka o 7:00 hod konštatovala všetko v poriadku - bez dymu, lenže dlhodobé sucha a vietor robia svoje. Zhruba o 9:30 hod. sa dolinou šíri poplach. Horí!

Prezieravosťou hasičov, keď ponechali natiiahnuté hadice v teréne, sa hasenie začína okamžite. Vďaka zväžnici v tejto lokalite je možný prístup nad požiarovisko z časti Hrivková aj cisternám s vodou. „Ak by tu táto zväžnica nebola, tak sa môžeme

né sviatky plné vody. Začala sa napínať stratégia hasičov „veľa vody“. Vzhľadom nato, že požiar sa pravdepodobne obnovil šírením koreňovými systémami, heslo znie zalievať a zalievať požiarovisko, pokiaľ starosta obce Ján Kováč nevyhlási na doline protipovodňovú pohotovosť.

Vďaka použitiu špičkovej techniky hasičov a obetavosti všetkých zasahujúcich ľudí sme mohli konštatovať 26.4. 2011 o 12:00 hod., že požiar je lokalizovaný.

Chcem vysloviť veľkú vďaku všetkým, ktorí sa na lokalizácii požiaru podieľali. Hasičom a ich veleniu, kde spolupráca so zasahujúcimi lesníkmi bola na veľmi vysokej komunikačnej a pracovnej úrovni. Vďaka pán starosta Vám a Vaším pracovníkom z Obecného úradu Staré Hory. Vďaka dobrovoľní hasiči z Brusna, Vlkanej, Turekej, Lubietovej, Dobrej Nivy a Starých Hôr.

Na neustále otázky médií ako ovplyvniť požiar funkciu ďalšej existencie zasiahnutého lesného porastu vieme odpovedať. Po skúsenostiach spred štyroch rokov, keď zasiahnutá časť Kolomazníčky na 70-80% odumrela až na spôsob Hirošimy, predpokladáme tento stav aj v tejto časti Podštúre. Vyčíslenú škodu vieme odpovedať len ako momentálny stav. Skutočnosť bude určite trpkšia. A týmto stavom sa treba začať seriózne zaoberať. My lesníci sme konali a konáme. Čo na to ostatní zainteresovaní? ■

Vladimír Masica

Požiare v lesnom hospodárstve za obdobie od 1. 1. 2011 do 1.5.2011

Organizácia OZ	číslo požiaru	Počet požiarov	Lesné požiare		
			Poškod. plocha ha	Zničená plocha ha	Spôsob. škoda €
Šaštín	2	2	3,35	1,75	6 169
	14		0,02		
Smolenice					
Palárikovo	3	1	11,94		1 246
Levice	11				
Levice	13				
Topoľčianky					
Prievidza	12	1	2,50		
	6				
Trenčín	19	1	1,10	1,10	3 499
P. Bystrica	4	4	5,10		4 768
	7		1,30		1 421
	9		0,40		
	12		10,30	10,30	18 537
Žilina					
Čadca	1	6	4,00	4,00	10 736
	5		1,05	1,05	3 393
	10		0,01	0,01	33
	11		0,01	0,01	29
	16		0,01	0,01	29
Námestovo					
L. Hrádok	23	1	1,20		
Beňuš					
Č. Balog	21	1	0,05	0,05	151
	15		63,96		222 974
	17		0,30	0,30	900
	20		0,30	0,30	496
S. Lupča	22		3,00		3 143
Žarnovica					
Krupina					
Kriváň	8	1	2,10	2,10	3 745
Rimavská Sobota					
Revúca					
Rožňava	13	1	2,00		164
Košice					
Prešov					
Bardejov					
Vranov					
Sobrance	14				
OZLT B.Bystrica					
Semenoles LH					
Spolu		23	114,00	20,98	281 433

Údaje o požiaroch:

Plocha požiaroviska:	46 ha
Poškodená plocha:	20 – 100%
Vyčíslená škoda:	223 000 €

Elektronické aukcie priniesli aj v druhom kole výrazne vyššie ceny dreva ako platný cenník Lesov SR

Vlastimil REZEK

Elektronické aukcie dreva (EAD), ktoré podnik LESY SR po prvý raz spustil v decembri minulého roku, priniesli aj v druhom kole uskutočnenom v marci a v apríli výrazne vyššie realizačné ceny, ako je platný cenník podniku. Odberatelia súťažili o dodávky 71.000 m³ dreva na 2. štvrťrok s priemernou vyvolávacou cenou 54,63 €/m³, pričom predaných bolo 70.000 m³ s priemernou realizačnou cenou 65,03 €/m³. O jednu aukciu na predaj 1000 m³ bukovkej guľatiny neprejavil záujem odberateľ. LESY SR zvýšili v porovnaní s prvým štvrťrokom ponuku dreva cez EAD o viac ako polovicu.

„Opäť sa ukázalo, že reálne, spravodlivé ceny dreva sú vyššie, ako cenníky našich odštepňúcich závodov,“ povedal generálny riaditeľ podniku Igor Vizslai. Odberatelia sa podľa neho z prvého kola ponaučili a ich ponuky už nemali taký veľký cenový rozptyl. Najväčší nárast zaznamenali pracovníci obchodného úseku u aukcie na 500 m³ ihličnatej guľatiny triedy III C2 zo závodu v Považskej Bystrici, kde víťaz ponúkol namiesto vyvolávacích 48 €/m³ až 71 eur, čo je 48-percentný nárast. Aukcie priniesli priemerný nárast cien draženeho dreva o 19 percent, vo väčšine prípadov víťazné firmy navýšili cenu oproti vyvolávacej o 10 - 25 percent.

Priemerná predajná cena dreva v EAD však oproti prvému kolu mierne poklesla. Zatiaľ čo v decembri a začiatkom tohto roka vydražili odberatelia drevo v priemernej cene 69,31 €/m³,

v druhom kole, ktoré ponúkalo drevo pre 2. štvrťrok, to bolo o štyri eurá menej.

Podnik však už v januári označil niektoré výsledné ceny z dražieb za dlhodobu neudržateľnú. „Nie je našim cieľom krátkodobo zarobiť, snažíme sa vytvoriť dlhodobu udržateľný systém so spravodlivými a akceptovateľnými cenami pre LESY SR aj drevospracujúce podniky,“ dodal Vizslai. Správnym nastavením cien sa okrem iného aj eliminujú priekupnícke firmy, ktoré zarábali na rozdieloch cien štátneho podniku a drevospracujúcich firiem.

Elektronické aukcie dreva prispievajú k transparentnosti predaja, no umožňujú nakúpiť drevo aj menším podnikom bez dlhodobých zmlúv. Spolu sa do systému aukcií LESOV SR zaregistrovalo už vyše 200 firiem vrátane niekoľkých zahraničných. Nepotvrдили sa však ani obavy niektorých spracovateľov, že drevo nakúpené prostredníctvom EAD skončí za hranicami. Reálne sa aukcií z približne 80 aktívnych firiem (takých čo splnili všetky podmienky a zložili dražobnú zábezpeku) zúčastnili v jednotlivých dňoch najviac dve až tri zahraničné. (ČR, Poľsko).

LESY SR plánujú v tomto roku predaj prostredníctvom EAD okolo 200.000 m³ dreva, čo je necelých päť percent objemu ťažby. Pre budúci rok podnik pripravuje nový systém obchodovania s drevom, ktorý predpokladá využitie aukcií pri predaji väčšieho množstva vyťaženého dreva. ■

LESY SR za prvé tri mesiace 2011 medziročne s vyššími tržbami aj ziskom

Podnik LESY SR za prvé tri mesiace tohto roku zaznamenal hrubý zisk vo výške 11,22 milióna eur, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2010 nárast o 12 percent. Zároveň vzrástli o 3,3 percentá aj tržby za drevo, ktoré dosiahli 50,23 milióna eur. V ďalšom období počíta podnik so znižovaním zisku spôsobeným zvýšenými nákladmi na zalesňovanie a ostatné pestovné činnosti. Koncom roku firma plánuje kladný hospodársky výsledok vo výške dva milióny eur.

„Nárast zisku sme dosiahli napriek nižším ťažbám, ktoré poklesli o 163.258 m³ na 1,165 milióna m³ dreva,“ poznamenal generálny riaditeľ podniku Igor Vizslai. Pokles predaja dreva vyvážila postupne rastúca cena jednotlivých sortimentov, keď priemerné speňaženie vzrástlo oproti porovnateľnému obdobiu minulého roku o 7,81 €/m³ na 49,21 €/m³. Priemerné ceny ihličnatého dreva vzrástli o 12,38 € a pri listnatom dreve o 3,8 €/m³.

Lepšie hospodárenie podnik dosiahol aj vďaka opatreniam realizovaným v závere minulého roku vrátane zavedenia elektronického obstarávania tovarov a služieb či spustenia elektronických aukcií. Rastie tiež produktivita práce z tržieb a z pridanej hodnoty, ktorá prekračuje rast miezd. ■

-vr-

Hospodárske výsledky za 1. štvrťrok 2011

Por. číslo	Ukazovateľ	Mer. jed.	Skutočnosť I. štvrťrok 2011	Skutočnosť I. štvrťrok 2010	Rozdiel oproti min. roku
a	b	c	d	e	f
1	Obnova lesa	ha	712	653	59
2	Priame náklady pestovnej činnosti	tis. €	1 771,18	1 098,00	673,18
3	Ťažba dreva celkom	m ³	1 165 349	1 328 607	-163 258
4	z toho ihličnatá	m ³	547 159	737 666	-190 507
5	listnatá	m ³	618 190	590 941	27 249
6	Dodávky dreva (tuzemsko, export)	m ³	1 020 845	1 173 863	-153 018
7	Dodávky dreva na vývoz	m ³	26 395	59 818	-33 423
8	Tržby za drevo celkom	tis. €	50 231,98	48 594,08	1 637,90
9	Priemerné speňaženie dreva ihl.+list.	€/m ³	49,21	41,40	7,81
10	Hospod. výsledok (zisk+; strata-)	tis. €	11 222,04	9 984,45	1 237,59
11	Pridaná hodnota	tis. €	31 272,74	28 956,01	2 316,74
12	Bežná likvidita		2,53	1,71	0,82

Považskobystrickí lesníci na ekologickom jarmoku

Dňa 20.4.2011 pri príležitosti Medzinárodného roka lesov 2011 a Dňa zeme sa lesníci z Lesov SR, štátneho podniku OZ Považská Bystrica zúčastnili ako spoluorganizátori už III. ročníka ekologického jarmoku v Považskej Bystrici.

Na pešej zóne mesta deti zo základných škôl prezentovali ekologické projekty, ktoré počas školského roku tvorili so svojimi učiteľmi. Jednotlivé projekty boli hodnotené a víťazné školy odmenené. Riaditeľ Odštepného závodu Považská Bystrica udelil mimoriadnu cenu projektu „Chránené stromy“, kde deti zo základnej školy Stred v Považskej Bystrici zaujímavým spôsobom zachytili všetky funkcie lesa, zdôraznili dôležitosť stromov v živote človeka a individuálnemu ekoprojektu „Život diviacej zveri“, kde žiak zo základnej školy v obci Prečín zachytil život diviakov vo voľnej prírode jej návyky a rozlišovacie znaky.

Lesníci vo svojom prezentačnom stánku pripravili pre školákov a ostatnú verejnosť zaujímavé, poučné a zábavné disciplíny. Deti si vyskúšali chôdzu na snežniciach, chytali rybičky v rybníku,

hmatom určovali neznámy materiál nachádzajúci sa v tajomnej bedni, zahráli sa na zvieratká, ktoré sa museli vyhýbať dopravným prostriedkom na frekventovanej ceste, najmenší vyfarbovali žabky prírodnými farbami - púpavou a tí najstarší sa snažili správne odpočítať roky historických udalostí na letokruhoch na výreze z duglasky. Posledná disciplína zaujala aj primátora a viceprimátora mesta, ktorí spolu odpočítali a symbolicky zastrčili do letokruhov historický rok vzniku mesta Považská Bystrica.

Ekologický jarmok je jedným z podujatí v rámci medzinárodného roka lesov, ktoré zasievajú medzi mládežou semienka pozornosti na ekologické a lesnícke problémy ako sú skládky odpadu, ochrana lesných a vodných biotopov a vnímanie lesa ako neoddeliteľnú súčasť života človeka. ■

Eva Gabovičová - lesný pedagóg

©Dovzdanie mimoriadnej ceny za individuálny ekoprojekt „Život diviacej zveri“

Lesy ČR: 60 milionů na podporu veřejně prospěšných funkcí lesů v roce 2011

Podporu a rozvoj veřejně prospěšných funkcí lesů podrobně popisuje dokument nazvaný „Program 2000 – zajištění cílů veřejného zájmu u Lesů České republiky“ (dále jen Program 2000). Tento program slouží k financování obnovy a údržby turistických cest a stezek, naučných stezek, odpočinkových míst, studánek, kulturních památek a mnoha dalších aktivit v lesích.

„Realizaci Programu 2000 Lesy ČR zabezpečují z vlastních finančních prostředků, tedy z vytvořeného zisku. Mezi lety 1999 – 2010 jsme do tohoto programu investovali bezmála 350 milionů korun. Pro rok 2011 bude z Programu 2000 čerpáno 60 milionů korun,“ vysvětluje generální ředitel Lesů ČR Svatopluk Sýkora.

Mezi letošní významné akce patří například výstavba turistického zázemí Račí údolí na Lesní správě (LS) Javorník za 1,3 milionu korun, dále výstavba rozhledny Miloňová v obci Velké Karlovice na území LS Vsetín v hodnotě 1,2 milionu korun nebo projekt sanace a konzervace zdiva mostního pilíře v tělese bývalé koněspřežné dráhy České Budějovice-Linec-Gmunden a zpřístupnění části dráhy v oblasti LS Vyšší Brod v ceně 750 tisíc korun. Za zmínku také stojí vybudování naučné stezky Sklářská osada Josefová s prohlídkou úzkokolejky na LS Hanušovice v hodnotě 500 tisíc korun nebo oprava dřevěné lávky u hradu Lopata na LS Přeštice za 200 tisíc korun.

Program 2000 vznikl na přelomu nového tisíciletí, konkrétně v roce 1999, a položil základ k zajištění veřejného zájmu v lesích nad míru stanovenou lesním zákonem. Vypracovali ho odborní pracovníci Lesů ČR ve spolupráci s experty ochrany přírody, výzkumu a odborného školství. Dokument slouží k uspokojení celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů. Je základním vodítkem a inspirací pro práci personálu LČR. V rámci tohoto programu je z rozpočtu podniku financováno například:

- budování a údržba studánek, pramenů a prameništ
- obnova vodních nádrží v lesích
- obnova stezek, pěšin a chodníků pro pěší, cyklo i hippoturistiku
- ochrana kulturních památek v lesích
- budování a údržba informačních panelů, rozcestníků a naučných stezek
- ochrana biotopů chráněných rostlin, živočichů a péče o ně ■

Zbyněk Boublík

Lesnícke dni

Lesnícke dni Forestry days

14. – 30. apríl

pod záštitou ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Naše lesy patria medzi najvzácnejšie európske lesné ekosystémy. Keby sme si Slovensko predstavili ako našu dľaň, tak takmer na polovici z nej by rástli stromy. Pre nenahraditeľnosť a nevyčísliteľnú hodnotu lesov vyhlásila Organizácia spojených národov rok 2011 za Medzinárodný rok lesov, aby tak zdôraznila spätosť človeka s lesom a prírodou a upriamila pozornosť na potrebu starostlivosti o naše zelené bohatstvo. Zaujímavosťou je, že celková výmera lesa na Zemi je 3 870 mil. ha, takže na jedného obyvateľa Zeme pripadá 0,65 ha lesa, čo je približne výmera 1 futbalového ihriska. Dalo by sa teda povedať, že každý obyvateľ Zeme má svoje pomyselné futbalové ihrisko.

V rámci Medzinárodného roka lesov 2011 (www.roklesov.sk) pripravujú lesníci na celom svete mnoho akcií a materiálov o lesoch a lesníctve. Jedným z nich je aj podujatie **Lesnícke dni**. V úvode

o lesoch vo svete i na Slovensku, popretkávaných novými zážitkami, hrami a zábavou. Piaty ročník celoslovenského podujatia je o to významnejší, že sa konal v rámci Medzinárodného roka lesov 2011, kedy si celý svet pripomína význam a dôležitosť lesov pre život človeka a oslavuje ich krásu a výnimočnosť. V programe nechýbali vystúpenia sokoliarov, trubačov, kynológov, tanečné a spevácke vystúpenia. Hlavným hudobným hosťom podujatia bol Peter Cmorík, ktorý sa milovníkom lesa predstavil so svojou kapelou a oficiálne sa pripojil aj k pokusu o zápis do Knihy slovenských rekordov Ruky pre les. V rámci tejto iniciatívy sa podarilo Zvolenčanom zozbierať 1280 odtlačkov rúk, ktorým prejavili svoj súhlas s posolstvami Medzinárodného roka lesov 2011 a tým vyjadrili svoj vzťah k lesom.

slávnostného otvorenia, ktoré prebiehalo na Námestí SNP vo Zvolene, privítal moderátor celého podujatia Gregor

Mareš všetkých hostí slovami: „Srdečne vás vítam na podujatí, ktoré je oslavou pre všetkých, ktorí majú radi lesy, ale je zároveň súvratkou tých, ktorí sa starajú o ich zveľadovanie a ich ochranu. Už piaty krát sa stretávame v centre Zvolena, aby sme prejavili úctu a obdiv krásnym slovenským lesom, zeleným chrámom, ktoré sú piliermi celej planéty“. Slávnostný program sa niesol v duchu myšlienok Medzinárodného roka lesov 2011. Svedčil o tom aj program detí s názvom **Zelená zemeguľa**. Bol krásnou symbolikou spojenia celej planéty, všetkých kontinentov, smerujúcej k ochrane svetových lesov. Obyvatelia všetkých kontinentov, celej našej modrej planéty Zem vzdávajú hold a oslavujú krásu, jedinečnosť a nenahraditeľnosť našich lesov. Lesy totiž pokrývajú takmer 30% rozlohy všetkých kontinentov a ľudia nedokážu bez lesov a ich produktov existovať. Svojím hlasným zvolaním **LESY SÚ BUDÚCNOSŤ** a **MY**

Zamestnanci OZ Rimavská Sobota hodnotili rok 2010

Stalo sa už pomaly tradíciou, že po ukončení hospodárskeho roka a uzavretí ročnej účtovnej uzávierky sa zamestnanci Odštepného závodu Rimavská Sobota stretávajú na vyhodnotení výsledkov hospodárenia závodu za prechádzajúci rok. Nebolo tomu inak ani teraz, keď vedenie závodu druhý marcový týždeň zorganizovalo stretnutie zástupcov zamestnancov v Školiteľsko-rekreačnom zariadení na Kurinci pri Rimavskej Sobote. Z celkového počtu 90 zamestnancov bolo pozvaných 40.

V úvodnom príhovore riaditeľ závodu stručne zhodnotil výsledky závodu za rok 2010. V ďalšej časti sa zamerl na svoju víziu do budúcnosti, keďže do funkcie riaditeľa nastúpil v tomto roku. Poukázal na niektoré skutočnosti, ktoré by chcel v najbližšom období realizovať, pričom za prvoradé považuje posilnenie úlohy vonkajšej prevádzky, teda lesných správ a expedičných skladov. Za jeden z hlavných problémov závodu považuje vysporiadanie nešťatných neodovzdaných lesov, keďže bez vyriešenia tohto problému bude mať závod vážne problémy s naplnením ročného etátu ťažby.

Hlavným bodom stretnutia bol rozbor hospodárenia závodu za rok 2010. Vedúci ekonomicko-obchodného úseku formou prezentácie rozobral plnenie hlavných činností závodu. Skonštatoval, že závod v roku 2010 vykonával činnosti, ktoré v podmienkach hospodárenia nie sú bežné. OZ Rimavská Sobota vykonal pozemný postrek proti podkôrnemu hmyzu a značné prostriedky vynaložil na odstraňovanie povodňových škôd. Z týchto dôvodov mal závod plánovaný záporný hospodársky výsledok, skutočnosť však bola oproti plánu výrazne lepšia.

Vzhľadom na skutočnosť, že rok 2011 je vyhlásený za Medzinárodný rok lesa, do programu bola zaradená aj prezentácia o organizácii Pro Silva v podmienkach závodu. Pestovateľka OZ prezentovala ciele tejto organizácie a praktické výsledky našich lesných správach.

Spštením programu boli dve kvízové súťaže a účastníci stretnutia sa mohli v dotazníku vyjadriť k aktuálnym témam, ktoré v podmienkach Lesov OR momentálne rezonujú. Najviac zaujali otázky týkajúce sa organizačných zmien, reorganizácie a odmeňovania. Ale to myslím nie je žiadna novota, tieto témy nás zamestnávajú už niekoľko rokov.

Vzhľadom na to, že stretnutie sa uskutočnilo tesne po 8. marci, nezabudli sme ani na naše ženy a riaditeľ OZ ich sviatok (aj keď mnohými zaznávaný) pripomenul symbolickým kvetom. Počas spoločenského posedenia sa debata uvoľnila a boli padli aj myšlienky, ktoré by inak verejne neodznali. Ale to bol aj zmysel celého stretnutia, aby sa pri spomienkach na prechádzajúci rok zamestnanci inšpirovali do ďalšieho roka. Z tohto pohľadu celé stretnutie splnilo svoj účel a všetci sa zhodli v tom, že aj v budúcnosti treba pokračovať v tejto tradícii. ■

Jozef Sokol, vedúci ekonomicko-obchodného úseku OZ Rimavská Sobota

SME BUDÚCNOSŤ jednoznačne poukázali na fakt, že lesy sú zárukou našej budúcnosti. Našou nádejou sú však naše deti, ktoré svojim správaním ovplyvnia to, ako lesy budú vyzerat v budúcnosti.

Za hlasného skandovania vyjadrujúceho podporu jednotlivým družstvám, bola počas programu odštartovaná aj súťaž **Lesnícka triolympiáda**, v ktorej si priamo na pódiu spolu so žiakmi zvoľenských škôl zmerali sily najvyšší predstavitelia mesta Zvolen, Banskej Bystrice a Národného lesníckeho centra. Súťažne disciplíny boli veľmi variabilné. Začali vedomosťou súťažou Zelené otázky zo sveta. V ďalšej disciplíne súťažiaci píli 1 kg dreva a napokon šiškami krmili hladného medveďa. Tím Petra Gogolu – primátora Banskej Bystrice a Jaroslava Jankoviča z Národného lesníckeho centra napokon podfahli ženskému šarmu. Víťazným tímom bol totiž tím vedený viceprimátorkou Zvolena Alžbetou Staníkovou. V závere slávnostného otvorenia opäť dominoval scénický tanec s názvom „Dary lesa“, v ktorom boli formou pohybu a hudby divákovi predstavené a symbolicky odovzdané základné zložky života - voda, vzduch a pôda s malou sadeničkou.

Program spestril aj spevácky medailón Terezky Králikovej a tanečná škola Zuzana, ktorá divákovi vťahla do tancov prírody. Hlavným hudobným hosťom podujatia bol charizmatický Peter Cmorík, ktorý v závere podujatia vystúpil so svojou skupinou, vrátane hudobníka Juraťa Tatára. Okrem svojho klasického repertoáru odznela i jeho nová skladba „Kam som rozum dal“, ktorá sa na zvolenskom námestí stretla s veľkým úspechom.

Najväčším tohtoročným lákadlom pre širokú verejnosť bola výzva **Ruky pre les**. Jednalo sa o pokus o **zápis do Knihy slovenských rekordov** v zozbieraní čo najväčšieho počtu farebných odtlačkov rúk na papierový podklad. Odtlačok ruky bol prejavom súhlasu s posolstvom Medzinárodného roka lesov 2011. Počas šiestich hodín, kedy prebiehala výzva, sa podarilo zozbierať 1280 odtlačkov, ktorými prítomní veľmi jednoducho prejavili, že im na lese a kvalite životného prostredia záleží. Do iniciatívy sa zapojil aj hudobný hosť Peter Cmorík s kapelou. Sčítanie počtu odtlačkov prebiehalo za kontroly majiteľa a autora knihy Igora Svitoka. Tesne po 16. hodine bol verdikt rekordu jasný. Cez krátku prestávku, ktorá bola počas vystúpenia skupiny Petra Cmoríka bol odovzdaný certifikát z Knihy slovenských rekordov. Prevzali ho generálny riaditeľ Jaroslav Jankovič z Národného lesníckeho centra Zvolen a primátor mesta Zvolen Miroslav Kusein. Počas celého dňa boli pre všetkých záujemcov malých aj veľkých pripravené bohaté aktivity lesnej pedagogiky – práca s prírodným materiálom, príprava lesnej masky, výroba vtáčích búdok, zmyslové poznávanie, drevené hračky, lesný xylofón, či maľovanie na chodník.

Už tradične sa hlavne malým divákovi predstavili sokoliari vystúpením dravcov a ich preletmi priamo nad hlavami detí, kynológovia s poľovníckymi rasami psov. Okrem hier a súťaží boli na námestí pripravené informačné stánky, kde bola prezentovaná činnosť jednotlivých lesníckych organizácií. ■

Ludmila Marušáková
Národné lesnícke centrum
Foto: -vr-

Deň stromu v Lučenci

V utorok, 19. apríla 2011, sa pri príležitosti Medzinárodného roka lesov v priestoroch Základnej školy, Haličská cesta 1493/7 Lučenec, v spolupráci s Lesmi SR š.p. - OZ Kriváň uskutočnilo podujatie - Deň stromu.

Ani, ani Anička...boli úvodné slová piesne, ktorými sme slávnostne privítali hostí i žiakov školy. Riaditeľ školy Mgr. Ján Mižúr, riaditeľ OZ Kriváň Ing. Pavol Král a primátorka mesta Lučenec PhDr. Alexandra Pivková po slávnostných príhovoroch v miniarboréte školy zasadili tri nové drevy: pagaštan konský, brest a duglaska.

Projekt „Stromy poznania“ organizujú Lesy SR š.p. v koordinácii s Ministerstvom školstva. Zámerom projektu je v areáloch základných škôl vysadiť drevisť, ktoré slúžia ako názorná vyučovacia pomôcka a zároveň prispievajú k estetizácii školského prostredia. Vďaka spolupráci s OZ Kriváň v areáli našej školy od roku 2007 postupne pribudlo 17 druhov drevín, ktoré sú označené tabuľkami s názvom drevisť a logom štátneho podniku LESY SR Banská Bystrica.

Žiaci 3.- 5. ročníkov so záujmom sledovali sadenie nových drevín a aktívne sa zapájali do rozhovorov so zamestnancami odštepňého závodu. Po výsadbe strávili nezabudnuteľné chvíle s lesnými pedagógmi, ktorí si aj tento rok pripravili zaujímavé hry a úlohy. Les spoznávali všetkými zmyslami. V čarovnej debničke hmatom rozlišovali rôzne prírodniny/ listie, ihličie, šišky, konáre, kamene.../ So zaviazanými očami, držiac sa lana, prekonávali vytýčenú trasu okolo stromov a kríkov. Počúvali zvuky hudobných nástrojov z dreva i zvuky prírody. Spoločne s lesnými pedagógmi rozlišovali vône živice, ihličia, medu, bylín... Mali možnosť chytiť trofeje a zahráli sa rôzne hry, ktoré opisovali spôsob života zvierat žijúcich v našich lesoch, lúkach a pri vodných tokoch. Činnosti striedajúce pohyb a prácu udržiavali pozornosť žiakov počas celého dopoludnia. Na záver nám bolo ľúto, že sa musíme rozlúčiť.

Lesom SR ďakujeme za krásne darčeky pre našich žiakov, zbierku semienok a zároveň touto cestou ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na organizovaní spoločnej akcie. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu s Lesmi SR š.p. ■

*Bibiána Géciová
zástupkyňa školy*

Deň zeme si pripomenuli aj vo Fil'akove

Deň zeme – je deň, kedy by si všetci ľudia mali pripomenúť, čo nám zem poskytuje.

My – ľudstvo, sme všetci závislí od jej darov, ktoré nám dáva. Mali by sme sa k nej správať tak, aby sme ju nedrancovali a neničili neprimeranými zásahmi, ale aby sme si zachovali prírodu a jej poklady aj pre ďalšie generácie.

Takýto deň si pripomenuli aj žiaci Základnej školy na Farskej ulici vo Fil'akove, za prítomnosti Mgr. Mariana Bozu, kde sme sa zúčastnili aj my pracovníci Lesnej správy Fil'akovo, menovite Milan Kvietik – vedúci LS, Hilbert Géci, Igor Hronček a Vladimír Lupták.

Tento deň bol o to vzácnejší, že sa konal v roku venovanom lesoch a preto sme akciu spojili aj s besedou o lesoch pre prvý stupeň ZŠ (ročníky 1. až 4.), kde boli žiaci oboznámení o tom čo to vlastne les je a aké funkcie plní pre ľudstvo. Žiaci boli zvedaví a mnohými otázkami obohatili zdarný priebeh akcie. Aj hrovou formou mohli preukázať svoje vedomosti o lese, živote v ňom ako aj poznávanie jednotlivých drevín podľa listov, semienok a vetvičiek. Za ich aktivitu boli adekvátne odmenení.

Následne za prítomnosti žiakov druhého stupňa ZŠ (ročníky 5. až 9.), boli v areáli školy vysadené stromčeky, (pagaštan konský, brest, duglaska), ktoré boli sadené do miniarboréta školy.

Po pekne prežitom dni sme slúbili najmä žiakom 1. stupňa, že v pre nich jún pripravíme jeden súťažno – zábavný deň. ■

*Milan Kvietik
Vedúci LS Fil'akovo*

Lesná pedagogika na OZ Slovenská Ľupča

Rok 2011 bol vyhlásený za Medzinárodný rok lesov a pri tejto príležitosti zamestnanci OZ Slovenská Ľupča prichystali v rámci aktivít lesnej pedagogiky každý mesiac aspoň jednu akciu pre deti materských a základných škôl v regióne nášho OZ. Popri veľkých akciách, ako sú napr. Lesnícke dni, Stromy poznania, Deň stromu, sa zameriavame hlavne na lesné vychádzky, ktoré deti MŠ a ZŠ oslovujú asi najviac. A tak sme aj začali. . .

Po dohode s vedením školy, pripravili dňa 29.3.2011 lesní pedagógovia a zamestnanci OZ Slovenská Ľupča pre žiakov 1.stupňa ZŠ Predajná lesnú vychádzku na „Kalváriu“, neďaleko obce. Formou zážitkového učenia a pohybových hier, rozdelených po stanovištiach, deti získavali vedomosti o lese, zvieratách, rastlinkách, správaní sa v lese, atď. Veľký záujem a ohlas bol zo stanovišta lesných zvierat a poľovníctva, kde lesník Ivan Majerík ukazoval deťom život a správanie sa zvierat žijúcich v našich lesoch a starostlivosť a ochranu zo strany lesníkov. Lesný pedagóg Ján Zázrivec formou prednášky a praktických cvičení deťom vysvetlil dôležitosť protipožiarnej ochrany v lesoch a o čuchových a hmatových zmysloch zvierat, formou hier oboznámila deti Lenka Šariková. Ako loví netopier? Hrou „Netopier a nočný motýľ“ deti veľmi rýchlo pochopili princíp a techniku jeho lovu. Pre veľký záujem o hru bol problém túto hru aj ukončiť. V priebehu dňa svojou prítomnosťou podporil akciu aj riaditeľ nášho OZ, Ing. Vladimír Masica.

Čo povedať na záver? Azda najlepšie to vystihuje tento ďakovný list zo ZŠ v Predajnej.

LESU A LESNEJ PEDAGOGIKE ZDAR! ■

Ludovít IVAN, Lesný pedagóg

Vážení pán riaditeľ,
touto cestou by som sa Vám chcela poďakovať v mene vedenia ZŠ s MŠ Predajná za príjemne strávené dopoludnie s Vašimi zamestnancami z Lesnej správy Predajná a Brusno – s p. Lenkou Šarikovou, s p. Ludovítom Ivanom, s p. Ivanom Majeríkom a s p. Jánom Zázrivcom.

Oceňujeme ich ochotu, tvorivosť a zariadenosť v prístupe k našim najmladším žiakom, žiakom z 1. stupňa. Veľmi príjemnou a zaujímavou formou prezentovali svoje každodenné povinnosti súvisiace s ich povolaním. Deti sa v ich spoločnosti cítili perfektne a získali hrovou formou nové poznatky o ochrane lesa a o práci lesníkov. Dozvedeli sa, že tento rok bol vyhlásený za Medzinárodný rok lesov. Možno i vďaka týmto aktivitám budú pozitívne vnímať prírodu a pozeráť sa na ňu inými očami.

Veríme, že i Vaši zamestnanci sa v našej spoločnosti cítia príjemne a že ešte medzi nás zavítajú. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Fotografie si môžete pozrieť na našej webovej stránke www.zspredajna.edupage.org. Ostávame s pozdravom a želaním pekného dňa.

Mgr. Vaníková Michaela, zástupca riaditeľa

Kresby prváčikov po jarnej vychádzke vo zvernici Karná

Les deti baví

Lesná pedagogika
na Odštepnom závode Sobrance

Les je na Slovensku samozrejmov súčasťou krajiny. To, že je pre život ľudí dôležitý a že lesníci sú dôležití pre život lesa sme v apríli vysvetľovali rôznym skupinám detí.

Spolu so zameranými kolegami sme s deťmi absolvovali jarnej vychádzky v lese. Či si deti z vychádzky niečo zapamätali, sme zistili pri vyplňovaní pracovných listov Jar v lese. Peknou akciou bola realizácia projektu „Vyčistíme si náš región“, pri ktorej deti vyzbierali z časti lesa všetky odpadky. Odmenou pre nich bola obľúbená opekačka. Aj tohto roku sa školy tešili z vysadenia troch nových drevín prostredníctvom akcie „Stromy poznania“. Absolvovali sme aj niekoľko besied na témy týkajúce sa prírody a života v nej. V neposlednom rade sme sa zúčastnili projektu „Les ukrytý v knihe“. Deti sa milou a hravou formou dozvedeli ako krásne je príroda opísaná v knihách. Na základe prečítania niekoľkých rozprávok si na pamiatku vypracovali pracovné listy.

V apríli je aj Deň zeme a záujem o lesníkov bol v tomto mesiaci veľký. Odmenou pre nás boli nielen šťastné očka detí, ale aj slová pani učiteľky: „Malé deti sú ľahko formovateľné a myslím si, že Vaše aktivity nám pomôžu vstúpiť deťom lásku k prírode a úctu k nej.“

Medzinárodný rok lesov dáva lesníkom obrovskú šancu na propagáciu ich práce. Je na nás všetkých, aby sme túto možnosť využili. Našťastie je už teraz dopyt po aktivitách s deťmi väčší ako sú naše možnosti. Možno raz bude práca s verejnosťou samozrejmov súčasťou každej pracovnej pozície v našom podniku. ■

Lucia Hanková
OZ Sobrance

Pod'akovanie

Kolektív učiteliek a detí z materskej školy Bytča Ul. Hurbanova vyjadrujú veľkú vďaku vašim pracovníkom z OZ Považská Bystrica a OZ Čadca pod vedením Ing. Aleny Kaššákovéj a Ing. Milana Laša za návštevu medzi deťmi v našej materskej škole.

Cieľom tohto stretnutia bolo obohatiť vedomosti detí o lese a posilniť ich vzťah k ochrane prírody. Zábavnou a hravou formou deti spoznávali, ako zo semienka vyrastie strom, aké zvieratka, rastlinky a hmyz žije v lese.

Na návštevu ušov lesníkov sa naše deti veľmi tešili. S deťmi sme si v prvých aprílových dňoch zhotovili nástenku k Medzinárodnému roku lesov 2011 a učili sme sa tak spoznávať a chrániť bohatstvo našich lesov.

Vaši zamestnanci si pripravili pre naše deti množstvo zaujímavých hier a aktivít prostredníctvom, ktorých deti spoznávali les a učili sa chrániť prírodu. Obdivujeme nadšenie a záujem vašich pracovníkov o prácu s deťmi, ich nápadiťé hry a tvorivosť, ktorými dokážu zaujať pozornosť najmenších.

Zo stretnutia si deti odniesli množstvo zážitkov, dlho spomínajú na ušov a tetu, s ktorými zasadili stromček na školskom dvore, nakrmili hladného medveďa a zhotovili vtáčie búdky, ktoré denne pozorujú, či sa tam neusadil dáky vtáčik.

Ďakujeme za odborné vedomosti, citlivý a priateľský prístup lesných pedagógov k deťom. Tešíme sa na ďalšie stretnutie. ■

Kolektív učiteliek MŠ Bytča
Ul. Hurbanova

„Les ukrytý v knihe“ ...

je celoslovenská kampaň nesúca v sebe poslanstvo Medzinárodného roka lesov 2011 – „Lesy pre ľudí“ - ľudia pre lesy.

Žiaci 2. - 4. ročníka ZŠ Haličská cesta 1493/7 v Lučenci mali vo štvrtok, 5. mája 2011, možnosť spolu s lesným pedagógom Ing. D. Michalove z OZ Kriváň v priestoroch Novohradskej knižnice v Lučenci spoznávať knižky slovenských autorov. Spoločne čítali príbehy, pracovali s pracovnými listami, v prešmyčkách hľadali slová súvisiace s lesom. Na záver dostali ceruzky a odznaky s logom medzinárodného roka lesov a štátneho podniku LESY SR. Organizátorom ďakujeme za možnosť zúčastniť sa veľmi peknej akcie, prostredníctvom kníh chce upriamiť pozornosť na význam lesa a lesníctva pre spoločnosť, na ochranu životného prostredia, na formovanie kladných postojev k prírode a súčasne na potrebu samotného čítania. ■

Stromy poznania Starý Tekov

Vážený pán riaditeľ,

pekný a príjemný deň Vám všetkým prajú deti a pani učiteľky zo Starého Tekova.

Naša MŠ sa nachádza v dedine Starý Tekov. Je dvojtriedna a navštevujú ju deti vo veku od 3 do 6 rokov. Dovoľte nám touto cestou poďakovať sa a priblížiť Vám realizáciu projektu Stromy poznania v našej materskej škole.

Les. Krásny, zelený, zdravý, svieži. Možno mnohí ľudia, ktorí majú tú jedinečnú možnosť, že môžu kedykoľvek vybehnúť do lesa a nadýchať sa tej úžasnej a nezameniteľnej vône lesa – papradia, lesného vlhka, hribov, vlhkého ihličia či listia, započúvať sa do jeho zvukov, obdivovať krásu stromov a rastlín a oddýchnuť si v jeho pokojnej a uvoľňujúcej atmosfére, si neuvedomujú, aký dar od Boha dostali.

My, ľudia žijúci na nížine, (nemôžeme tvrdiť, že do lesa sa nedá pár desiatok kilometrov odviezť, ale to už nie je bezprostredná blízkosť), si hlboko vážime príležitosť, vytvoriť si kúsok lesa, alebo aspoň jeho ilúziu, blízko pri sebe, pri srdci.

Preto sme s veľkou radosťou pred pár rokmi privítali ponuku š.p. Lesy SR Banská Bystrica na akciu Stromy poznania, ktorú organizuje Národné lesnícke centrum v zástupení pracovníkov LS Topoľčianky, pánmi Ing. Štefanom Nyulassym a Františkom Zbonkom, na založenie miniarboréta.

Páni lesníci, ktorých už deti vítajú ako známych priateľov, sa s deťmi porozprávajú o lese, jeho obyvateľoch, o práci lesníkov, a hlavne o stromoch a ich veľkom význame pre život človeka. O tom, že prístup pánov lesníkov a téma deti vždy zaujme, svedčí aj plodná a zaujímavá diskusia.

Naše „Školské arborétum“, ktoré sme spolu založili a každoročne doňho pribúdajú nové dreviny veľmi prosperuje. Prišli sme len o dve sadeničky – buk a dub. Ostatným drevinám sa veľmi darí. Určite aj preto, že sa o ne deti s pani školníčkou a pani učiteľkami pravidelne starajú – polievajú, okopávajú ich.

Stretnutia a aktivity s pánmi lesníkmi nás motivovali k vypracovaniu vlastného interného projektu na tému – Les. Projekt zahŕňa niekoľko náležitých tém: Stromy, kríky,

rastliny, Zvieratá žijúce v lese, Starostlivosť o prírodu, Ekológia.

Vďaka cieľom projektu sa u detí utvárajú kompetencie z danej oblasti v rozmanitých edukačných aktivitách. Deti vytvárajú náučné knihy a časopisy, pojmovo-obrázkové mapy, príbehy jazykovej skúsenosti, rozširuje sa u nich slovná zásoba, vytvárajú básne pomocou metódy Cinquain, využívajú metódu tvorivej dramatiky na vyjadrenie pocitov a emócií, využívajú inováčnu metódu – Diskusná sieť na triedenie rôznych pojmov. Počas početných vychádzok do okolia a hlavne k rieke Hron, môžu vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, pozorovať kríky a stromy (u nás sú to hlavne topole, vrbý, jelše, lípy, gaštany, orechy a ovocné stromy), opisujú ich, rozpoznávajú, zdôrazňujú ich odlišnosti, určujú niektoré spojitosti medzi rastlinnou a živočíšnou ríšou. Zostavujú PUZZLE z rozstrihaných obrázkov, vytvárajú Pexeso napr. z rôznych druhov vyľisovaných listov, herbár z rastlín, počúvajú rôzne príbehy o lese a ich obyvateľoch. Vytvárajú rôzne výtvarné a priestorové práce, pri ktorých využívajú nie len výtvarný ale aj odpadový materiál a prírodniny. V rámci ochrany prírody zbierajú odpadky v okolí MŠ, učia sa elementárne základy z ekológie.

Vďaka tomuto projektu sa u detí rozvíja poznatkový systém, utvára sa potreba a návyky starostlivosti o prírodu, skrášlili sme si prostredie areálu MŠ a v neposlednej miere môže v našej MŠ každý obdivovať a zoznámiť sa s drevinovým bohatstvom Slovenska.

Hlboko si vážime spoluprácu na projekte Stromy poznania a srdečnú vďaka chceme vyjadriť pánom lesníkom Ing. Štefanovi Nyulassymu a Františkovi Zbonkovi za ich prístup a obetavú prácu.

S pozdravom detí a kolektív zamestnancov MŠ zo Starého Tekova. ■

Lesná pedagogika – oslavovaná aj vysmievaná...

Robia ju všetci. Robíme ju aj my na OZ Rimavská Sobota a radi. Odmenou je nám úsmev, zvedavé otázky a žiariace oči detí. Pritrafia sa aj potlesk, obrázok, farebný kamienok.... Poďakovania na webstránkach škôl a v lokálnych médiách. Určite najkrajšie je počuť: „Kedy prídete zase?“

V MRL 2011 sme zatiaľ navštívili 14 škôl a 2 knižnice. Spolu sme takto oslovili viac ako 1500 detí. V najbližšom týždni nás čakajú ďalšie štyri ZŠ a jedna MŠ a samozrejme kľúčové podujatie celého roka na našom odštepnom závode – už 8.ročník obľúbeného lesníckeho-náučného chodníka Rimavsko-Sobotská vetvička., na prechádzku ktorým Vás 20.mája 2011 srdečne pozývame.

O lesnú pedagogiku je obrovský záujem. Otázkou zostáva, či dokážeme všetky požiadavky splniť. Nájde sa dostatok nadšencov, ktorí pri vlastnom pracovnom zaťažení budú vo voľnom čase vymýšľať aktivity a pripravovať si materiál a podklady na stretnutia v školách, knižniciach aj priamo v lese? Verím, že áno, aj keď to často nie je ľahké lebo záujem o akcie je aj cez uzávierku a hlavne v apríli, počas zalesňovania...Chcela by som sa preto na tomto mieste poďakovať všetkým kolegom (oni vedia, ktorým) za ochotu, čas a nápady, ktoré venujú „našej budúcnosti“ a pomáhajú tak zlepšovať obraz lesníkov v očiach verejnosti. ■

Elena Kováčsová
OZ Rimavská Sobota

Hrozne sa mi tam páčilo! Na prvom stanovišti sme rozpoznávali stromy. A na druhom sme počúvali a pozorovali parohy. A zistil som, že les treba chrániť.

Angel

Dostal som nové informácie o lese. A páčilo sa mi, ešte keď ujo hovoril o poľovníctve.

Braňo

Páčili sa mi parohy a psík. Dozvedel som sa viac o lese a horároch.

Kristián

Zisťovali sme akého druhu sú stromy a listy a ku ktorému stromu patria.

Viola

...ovoniavali sme halúzky a drevo, bolo to super...

Paťa

Sme jeden celok

Sme súčasťou celku a preto sa musíme navzájom chrániť, vážiť si jeden druhého a rešpektovať sa. Kto vlastne sme? Človek, rastliny, zvieratá, voda, vzduch, zem. Aj keď sme malí, vieme, že chrániť prírodu znamená starať sa o budúcnosť Zeme. Chceme prírodu poznať, rozumieť jej, o čom svedčí aj motto nášho školského vzdelávacieho programu: „Príroda je zdrojom poznania a zážitkov.“ Do jej tajomstiev nás vtiahla p. Ing. Elena Kováčová. Potešila nás nielen svojim rozprávaním, ale i hrami a darčekmi.

Ďakujeme.

ZŠ Klokočova 742 Hnúšťa

Najprv som chcela poslať poďakovanie, čo sme dostali z každej akcie, ale nemalo by to zmysel. Dôležité je, že deťom sme dali čo sme vedeli a nie tá „svetská sláva – poľná tráva“ ☺ ■

Elena Kováčová

Včera sme boli na dvore a prišli k nám lesníci. Najlepšia bola prednáška o dreve a listoch, dosť sme si z toho zapamätali, ale dobrý bol aj ujo, ktorý nám rozprával o lese a bolo to veľmi zaujímavé.

Simona

Páčilo sa mi, ako nás poučovali o prírode. Ešte sa mi páčilo, ako nám horár ukazoval jelenie parohy.

Andrej

Páčilo sa mi to, že tam bol ujo so psom. A ešte aj to, že sme mali rozpoznať drevo a púčiky. A potom aj listy. A ešte sa mi páčilo to, že ten pes vždy chodil stále k nám a volala sa Ria a bola čiernohnedá a bola pekná. A veľmi sa mi tam páčilo, bolo to zábavné.

Annamária

Jubilant Oldřich Šuchma: V lese som prežil veľa času, nebavilo ma po krčmách chodiť

Vlastimil REZEK

Veľkou vášňou pána Šuchmu bolo po celý jeho život poľovníctvo. V čase jeho príchodu na Staré Hory však neboli stavy zveri nijak vysoké. „Počas vojny tu bolo v horách veľa

partizánov a aj tí museli niečo jesť,“ pousmial sa. V útulnom byte na okraji Banskej Bystrice túto záľubu dokumentuje niekoľko trofejí a vyrezávaných predmetov. Neprehliadnuteľná je predovšetkým trofej kapitálneho jeleňa z Poľany, ktorej chýba do zlatej medaily iba pol bodu. „Keď bola sobota voľná, veľa razy som vyrazil v piatok do hory a domov som prišiel až v nedeľu večer,“ vrátil sa lesník v pamäti o niekoľko desiatok rokov naspäť. Na spanie v letnom lese často stačila aj nalámaná čečina. Našťastie mal pre svoj koniček pochopenie u manželky, ktorá tiež pochádza z horárskej rodiny a niekedy ho na polovačke vraj aj sprevádzala.

„Ako sa človek môže udržať aj v toľkých rokoch v dobrej kondícii a pri svižom rozume? Mám stále čo robiť. Ešte donedávna sme mali záhradku, no teraz už chodíme iba na chalupu na Staré Hory. Tam sme s manželkou niekedy aj týždeň v kuse. Dôležité je tiež veľa čítať, bavia ma aj krížovky“ hovorí bývalý vedúci odboru technicko-organizačného rozvoja a zároveň aj šéf odborovej organizácie štátnych lesov. Šuchma ešte aj dnes aktívne šoféruje, chodí na pravidelné stretávky so spolužiakmi a na návštevy aj k zahraničným rodinným priateľom.

Rodák z moravských Valašských Klobúkov sa dostal na stredné Slovensko po absolvovaní lesníckej vysokej školy v Brne a vojenskej základnej služby v roku 1954. „Dostal som umiestnenku na Staré Hory, vtedy tam boli porasty ohromnej hmotnosti, niekedy sme mali aj 1000 metrov kubických na hektár,“ spomína jubilant. Mimoriadne narastené dreviny vtedy nikto nedokumentoval, no jednu z vyrúbaných jedlí si predsa len pamätá sám. Mala vraj 54 metrov na dĺžku a okolo 20 kubíkov dreva.

Už pred desiatkami rokov, v časoch tvrdého socializmu, sa však vraj museli vyrovnáť s rastúcim tlakom ochrancov životného prostredia, ktorí napríklad odmietali výstavbu nových lesných ciest. Viacero, dnes už takmer nemyšliteľných opatrení na ochranu lesa, vrátane leteckých chemických postrekov sa však dарило realizovať. „Podkôrnika musíte chytiť hneď v začiatku a nehovoriť, že sa les pamätá sám. Spamätá sa, ale za 120 rokov,“ tvrdí Šuchma. Dnešní ochrancovia životného prostredia podľa neho niekedy presadzujú postupy, ktoré budú mať „nedozierne“ následky.

„Keď bola sobota voľná, veľa razy som vyrazil v piatok do hory a domov som prišiel až v nedeľu večer,“ vrátil sa lesník v pamäti o niekoľko desiatok rokov naspäť. Na spanie v letnom lese často stačila aj nalámaná čečina. Našťastie mal pre svoj koniček pochopenie u manželky, ktorá tiež pochádza z horárskej rodiny a niekedy ho na polovačke vraj aj sprevádzala.

Nebolo v časoch socializmu veľa ľudí, ktorí sa dokázali dohovoriť vo viacerých svetových jazykoch, Oldřich Šuchma k nim patril. Lesník zo Starých Hôr sa dohodol okrem ruštiny a poľštiny a aj nemecky a francúzsky. „Mali sme družbu okrem iných aj s kolegami z východného Nemecka, chodievali ku nám aj rakúski či francúzski poľovníci,“ hovorí jubilant. S ruštinou pochodil stredoázijské republiky bývalého Sovietskeho zväzu, kde učil ruských lesníkov stavať lesné cesty, nemčinu využil najmä pri návštevách zahraničných hostov. Nie vždy je však znalosť cudzieho jazyka všetkým na osoh. Na lingvistické schopnosti pána Šuchmu doplatil riaditeľ jednej z rakúskych bánk, ktorý bol na Slovensku na polovačke s „neterou“. „Spravil som mu pekné fotografie a pri jednej z ciest do Viedne, som mu ich zaniesol,“ smeje sa poľovník. Dotyčný totiž nebol doma a jeho manželka z neznámej netere na fotografiách zo slovenských hôr nebola príliš nadšená.

Pán Šuchma ukončil aktívnu kariéru v Stredoslovenských lesoch v roku 1991 keď odišiel do dôchodku, no s výsledkami jeho celoživotnej práce sa budú lesníci stretávať ešte dlhé desaťročia. Čo na záver dodať? Osemdesiatka je krásny vek a nezostáva než popriať jubilantovi ešte veľa rokov v plnom zdraví a veľa krásnych zážitkov z jeho obľúbených hôr v okolí Banskej Bystrice. ■

S prvým krížikom na chrbte alebo Desať rokov súťaže Zelený objektív

Fotografia je umenie, veda i zábava. Tvorivá činnosť meniaci prchavé okamžiky bežiacieho času na čosi trvácne. Niet snád človeka, ktorého by dobrá fotografia nedokázala oslovit: predať mu myšlienku či vyvolať v ňom emóciu. Dennodenne vstupuje do našich životov a tým, ktorí prepadli jej kúzlu, sa stala jeho súčasťou. Obohatila ich a možno i zmenila. Všimajú si čo iní nevidia, pozerajú na svet inak. A práve pre tých, ktorí „očami fotografa“ pozerajú na les, je naša súťaž.

Zelený objektív, súťaž mladých fotografov na tému *les*, je spoločná aktivita Lesov SR, š.p. – Lesníckeho a drevárskeho múzea Zvolen, Združenia lesníčiek a Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku, ktorá už desať rokov oslovuje mladých fotografov, milovníkov a ochrancov prírody, turistov a vôbec každého mladého človeka, ktorý rád chodí do lesa s fotoaparátom. Každému z nich dáva možnosť vyjadriť svoj postoj k lesu: čo v ňom vidí, čo preňho znamená, aké má miesto v jeho živote. Čo dáva les jemu a čo on lesu.

Súťaž vznikla v roku 2001 a za desaťročie ušla kus cesty. Po prekonaní počítačových problémov – vstup do oblasti fotografického umenia bol pre nás krokom na neznámú pôdu – vytrvalo rastie. Okrem tvrdej práce organizátorov k tomu pravdepodobne prispel i fakt, že sa nám podarilo zachytiť nástup digitálnej fotografie. Fotografovanie ako voľnočasová aktivita je prístupnejšie širšiemu okruhu záujemcov, hlavne vďaka cenovej dostupnosti fotografickej techniky a relatívnej technickej jednoduchosti tvorby fotografií.

To sa odrazilo i na účasti v súťaži – za desať rokov jej existencie sa do nej zapojilo 1064 mladých nadšencov, ktorí zaslali 3338 súťažných fotografií. Ocenenie si odnieslo spolu 71 súťažiacich. Každý rok sa objavujú noví a noví záujemcovia, pre ktorých je súťaž podnetom k návšteve lesa. Aj keď mnohí z nich majú svoju „cestičku“ do prírody dobre vyšliapanú, pre ďalších je to príležitosť vzácna a jedinečná. Každopádne každý mladý človek, ktorého naša súťaž primáha do lesa vkročiť a poobzerať sa tu je pre nás vzácny a ostáva nám veriť, že ak aj bola jeho návšteva prvá, snád nebola posledná.

Rovnako ako kvantita nás teší i progres v kvalite. Nielen že každým rokom stúpa podiel dobrých fotografií, ale i u mnohých súťažiacich zapájajúcich sa viac rokov po sebe vidno zreteľný posun vpred. Najmarkantnejšie to možno pozorovať na fotografiách členov fotografických krúžkov, ktorí vykazujú prácu s prvkami koncepcionality. Troška mrzí pričastá nízka technická kvalita zhotovených fotografií – i vynikajúci záber vplyvom nekvalitnej tlače stráca predovšetkým emocionálny účinok na po-

zorovateľa. V tomto smere sa snažíme na súťažiacich aktívne pôsobiť, aj keď nie sme vždy úspešní.

Všetky spomenuté trendy potvrdil aj ostatný ročník súťaže. Zúčastnilo sa ho 73 súťažiacich s 264 fotografiami. V mladšej kategórii súťažilo 42 žiakov základných škôl so 124 fotografiami. Do kategórie študentov stredných škôl sa zapojilo 31 súťažiacich, ktorí prihlásili 120 fotografií. V kategórii žiakov základných škôl si prvenstvo odniesol Adrián Kollár z Bratislavy, druhé miesto obsadil Dušan Polák tiež z Bratislavy a tretí skončil Šimon Medelský z Veľkého Biela. V kategórii stredoškôlkov zvíťazil Matúš Pavelek z Bratislavy pred Matejom Bobríkom z Pribyliny a Matejom Sovišom zo Zbehov. V tejto kategórii hodnotiaca komisia udelila i uznanie Michaelae Kollárovej z Handlovej. Výsledky boli vyhlásené a ceny odovzdané 7. apríla 2011 na vernisáži výstavy *Zelený objektív 2010*, ktorá vo výstavných priestoroch Lesníckeho a drevárskeho múzea Zvolen predstavila najlepšie fotografie z ročníka. Jedenásť krásnych záberov sa dostalo i do ročníkového katalógu.

Celé desaťročie súťaže sme si pripomenuli výstavou *Zelený objektív 2001 – 2010*, ktorá počas Lesníckych dní 2011 skrášovala Námestie SNP vo Zvolene. Tvoril ju výber pätnástich ocenených fotografií zo všetkých súťažných ročníkov. Prvýkrát sme s výstavou išli do exteriéru a bolo to dobré rozhodnutie, keďže počas dvoch aprílových týždňov videl fotografie na námestí dav divákov. Výstavu plánujeme zreprízovať v Lesníckom skanzene vo Vydrovskej doline pri Čiernom Balogu počas tohoročného Dňa stromu.

Na prázdninové mesiace chystáme ďalšiu novú, vzdelávaciu aktivitu s názvom *Lesná škola mladých fotografov*. Približne 20 až 30 detí stráví v lese tri dni a v sprievode lektorov budú objavovať jeho tajomstvá a zároveň sa učiť lepšie fotiť. Lokalita ktorú sme vybrali je príťažlivá a pestrá zároveň: Poľana. Preto veríme, že príležitosti na dobré zábery bude neúrekom, že mnoho dobrých záberov aj vznikne, a že účastníci si zo stretnutia odnesú mnoho zážitkov aj vedomostí.

Toto ohliadnutie sa za desaťročím súťaže *Zelený objektív* nás utvrdzuje v názore, že rozhodnutie pustiť sa do prípravy fotografickej súťaže pre mládež bolo správne. Súťaž obohatila nás, organizátorov a bezpochyby i súťažiacich. Dala im ojedinelú možnosť a oni ju využili: zabojovali o pekné výhry, ukázali svoj talent a usilovnosť, predviedli svoje „fotografické oko“. Ale predovšetkým sa vybrali do lesa a nechali sa inšpirovať jeho krásou. A to je dôvod na spokojnosť.

Už teraz sa tešíme na stretnutia v budúcnosti s ďalšími a ďalšími mladými fotografmi – milovníkmi lesa. ■

Marek Vanga

Odovzdávanie cien víťazom desiateho ročníka súťaže. Ceny odovzdávajú Ing. Viera Petrášová za Združenie lesníčiek, Ing. Igor Viszlai za Združenie zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku a Ing. Jozef Fašanga za hodnotiacu komisiu (zľava).

Dušan Polák - Pazúr, kategória žiaci základných škôl, 2. cena

Lukáš Pertlík - Ranné brieždenie, kategória študenti stredných škôl

Zelený objektív 2001 - 2010 na Námestí SNP vo Zvolene počas Lesníckych dní.

Už po dvanásty krát sa na pôde Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene uskutočnila súťaž Etudy z dreva. Tento krát majstri skladatelia vytvorili a poukladali na pomyselnú notovú osnovu etudy v podobe drevených hračiek a hier pre rôzne vekové kategórie. Tak, ako po minulé roky súťažili v dvoch kategóriách. Prvá kategória bola určená pre sériových výrobcov, ktorí svoje hračky, prevažne pre najmenšie deti, vyrobili iba z dreva. Deväť výrobcov prihlásilo do súťaže 73 hračiek. Prevahu mali autička, vláčiky a rôzne hračky na kolieskach v prírodnom prevedení, alebo povrchovo upravené pestrými ekologickými farbami. Do druhej kategórie boli zaradené hračky vo forme originálov, prototypov a modelov, ktoré navrhli a vytvorili samostatne, alebo s pomocou pedagógov študenti stredných a vysokých škôl z celého územia Slovenska. V tejto kategórii súťažilo 82 autorov so 129 hračkami a hrami, pri ktorých sa autori nebáli experimentovať a využiť pri tvorbe aj iné materiály a tak zvýrazniť estetickú i praktickú funkciu drevených hračiek.

Pri ich hodnotení porota nemala ľahkú úlohu. Na svojom pracovnom stretnutí sa so všetkými prihlásenými prácami dôkladne zoznámila a podľa vopred stanovených kritérií vybrala na ocenenie tie najlepšie. V každej kategórii udelila tri ceny a uznania. Prvé miesto v I. kategórii získala produkcia Občianskeho združenia Inštitút Krista Veľknáza zo Žakoviec. Na 2. mieste sa umiestnila stavebnica Brico, ktorú vyrába VEVA product Huncovce a na 3. mieste kolekcia hračiek firmy Slončo z Lipovca. Porota udelila aj jedno uznanie Vladimírovi Súlovcovi za drevené autička. V II. kategórii originálov, prototypov a modelov sa najlepšie umiestnila kolekcia hračiek študentov Školy úžitkového výtvarníctva z Ružomberka. Druhé a tretie miesto obsadili študentky Školy úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru Bratislava Nikola Šošová za stavebnicu zvieratká a Adriana Kováčová za hojdacieho skladacieho koníka. Uznanie udelila Jozefovi Vassovi a Zolánovi Czenemu zo Strednej odbornej školy vo Filakove za zvukové hračky.

Zo všetkých prihlásených prác vybrala práce vhodné na prezentáciu a tak sa s nimi mohli vo februári a marci pokochať aj návštevníci Lesníckeho a drevárskeho múzea na výstave Etudy z dreva – drevené

Dva pohľady - (ne) rovná sa jeden výsledok

Domček pre bábiky, OZ Inštitút Krista Veľknáza Žakovce

Hojdací skladací koník, Adriana Kováčová, SÚV J. Vydru Bratislava

hračky, o ktorej boli už čitatelia informovaní. Okrem toho, že si hračky mohli pozrieť, mohli si ich chytiť do ruky, pohrať sa s nimi a vybrať si svoju najmilšiu hračku výstavy v rámci pripravenej ankety, ktorou sme chceli spoznať aj názor či už dospelého alebo detského návštevníka a skonfrontovať ho s názorom odbornej poroty.

A návštevníci to aj využili. Dieťa chce všetko spoznávať hlavne hmatom a nebolo to inak ani na výstave. Bola radosť pozerieť sa na hrajúce sa deti. Deti behali s ťapkačkami, hrali sa spoločenské hry, skúšali riešiť hlavolamy, pretekali sa s autičkami, skladali stavebnice. Mnohé sa nevedeli rozhodnúť a vybrať si len jednu hračku a dať jej svoj hlas, iné to mali hneď jasné. Ale aj dospelí návštevníci sa pri pohľade na pestrú paletu hračiek vrátili do detských čias a neváhali vyjadriť svoj názor a vybrať si hračku, ktorá sa im najviac páčila. Boli sme veľmi zvedaví ako to nakoniec skončí. Ktorá hračka sa návštevníkom najviac bude páčiť? Bude sa pohľad návštevníka zhodovať s pohľadom odbornej poroty? Alebo to bude úplne inak? A ako to teda dopadlo? Ako sa hovorí - koľko ľudí toľko názorov. Pri konfrontácii dvoch pohľadov nám vyšiel i nevyšiel jeden výsledok. Prvé miesto bolo jednoznačné – pohľad poroty a pohľad návštevníka nám dal jeden výsledok - kolekciu hračiek ktorú prihlásilo do I. kategórie súťaže Občianske združenie Inštitút Krista Veľknáza Žakovce. Túto kolekciu tvoril kompletne zariadený domček pre bábiky, prevliekačky a stavebnice. Ďalšie miesta už neboli také jednoznačné. Tam už výsledok nebol rovnaký.

Na rozdiel od poroty sa na druhom mieste umiestnila Spoločenská hra študenta ŠÚV J. Vydru Samuela Kramára a na treťom mieste Hojdacia motorka, ktorú navrhol a vyrobil a prihlásil do súťaže Marek Striček, inak študent SOŠ drevárskej v Krásne nad Kysucou.

Všetci však vyslovili spoločný názor: „Hračka ovplyvňuje každého človeka od útleho detstva a nenechá ho chladným ani v dospelosti a preto je veľmi dobré, že sa na Slovensku venuje aj v súčasnosti pozornost tvorbe a výrobe drevených hračiek. Treba veriť, že aj v obchodnej sieti bude dostatok hračiek z dreva, s ktorými je stretnutie v súčasnosti veľmi vzácne. ■

Mária Rošková

Aj pre dospelých nebol výber ľahký

Radosť z hračiek bola veľká

Stručná história lesníckej školy v Banskej Štiavnici

Viliam STOCKMANN

Časť IV. Vývoj v Povojnovej Československej republike

Prof. zbor z roku 1958

Po vojne a zvýšení záujmu o štúdium lesníctva boli zriadené paralelné ročníky, doplnil sa profesorský zbor, prišli: Ing. J. Mikuška, Ing. Hajšel, Ing. T. Lehoťan, Ing. J. Madlen, a F. Hermann.

V „**Osmej výročnej správe Štátnej vyššej lesníckej školy**“ zo školského roku 1946/1947 sa okrem iného dočítame:

- Z príležitosti osláv „Dňa slobody“ počúvalo žiactvo 26. októbra 1946 v rysovni školský rozhlas a nasledujúci deň sa zúčastnili Dňa verejných osláv (k vzniku ČSR).
- Dňa 7. marca 1947 bola v rysovni školy pietna spomienka na T.G. Masaryka a oslava oslobodenia B. Štiavnice Červenou armádou.
- Dňa 31. mája 1947 sa žiactvo rímsko-katolíckeho náboženstva zúčastnilo na privítaní Jeho Eminencie pána biskupa Buzalku. V mene katolíckej mládeže ho privítal V. Horváth, žiak IV. ročníka.
- Dňa 4. júna 1947 sa rímsko-katolícki žiaci zúčastnili na procesii Božieho Tela.
- Ku skúškam zrelosti, ktoré sa konali 10.- 14. mája 1947 sa dostavilo 37 kandidátov, z toho 10 nebolo k maturite pripustených, 1 kandidát bol uznaný za spôsobilého s vyznamenaním, 8 kandidátov bolo uznaných za veľmi dobre spôsobilých, 16 za spôsobilých a 1 bol uznaný za nespôsobilého z lesnej ťažby. Skúšobná komisia povolila dotýčnemu podrobiť sa opravnej skúške v termíne po prázdninách, rovnako aj tým 10 kandidátom, ktorí neboli pripustení ku skúške v riadnom termíne.

V r. 1948 zomrel riaditeľ školy Ing. Jozef Hudec a riaditeľom sa stal **Ing. Jozef Škultéty** (1948 - 1951). V tomto období škola vydávala svoje nové učebné texty. V rámci mimoškolských aktivít učiteľia

a študenti sa v roku 1949 zúčastnili na výstavbe Trati mládeže medzi Hronskou Dúbravou a Banskou Štiavnicou.

Na štúdium sa v tomto období prijímali starší a fyzicky vyspelí študenti, ich vekový priemer dosahoval 20-22 rokov. Často tu boli žiaci s ukončenou vojenskou prezenčnou službou, alebo z lesníckej praxe, ktorí boli pri prijímaní uprednostňovaní.

Po roku 1948 násilná politizácia života a ideologizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v Československu, neobišla ani lesnícku školu, čo odpútaloz pozornosť od vlastnej odborno-výchovnej činnosti. Zo školy musel odísť prof. Ing. Lehoťan a niekoľko ďalších žiakov z politických dôvodov.

Študenti sa pribežne venovali športovým aktivitám, družstvám i jednotlivci dosahovali pozoruhodné výsledky aj na celoštátnych súťažiach. V dňoch 4. - 6. februára 1950 na **I. celoštátnych preborech lesníckych škôl v lyžovaní**, všetky prvé miesta obsadili športovci lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Dobré výsledky dosiahli študenti školy aj v **Tatranskej Lomnici na I. celoštátnych hrách lesníckych škôl** v dňoch 7. - 9. mája 1950.

V roku 1950 získava škola nový názov – **Vyššia lesnícka škola**.

Po r. 1951 škola prežívala časté zmeny učebných osnov, reorganizačné i politické zmeny, odňatie školského poľsia na 7 rokov a pod. V roku 1951 sa konečne začala aj generálna oprava budovy školy. Vymenilo sa vnútorné zariadenie školy, vybavili sa laboratória, rekonštruovala sa riaditeľňa a učiteľská knižnica, zborovňa. V rámci kádrových politických opatrení sa menili často aj riaditelia školy: Vynikajúci odborník a dobrý pedagóg Ing. Škultéty bol v roku 1951 z politických dôvodov odvolaný z funkcie, neskôr ho nasledoval aj prof.

Ing. Madlen. Riaditeľa Škultétyho nahradil **František Hermann** (1951-1953).

Do roku 1951 bola Vyššia lesnícka škola v Banskej Štiavnici jedinou strednou lesníckou školou na Slovensku. Až v tomto roku boli zriadené ďalšie dve lesnícké školy so štvorročným štúdiom, a to v Liptovskom Hrádku a v Humennom (táto bola neskôr premiestnená do Remetských Hámrov). Požiadavka na nových lesníkov bola daná najmä socializáciou, zoštatňovaním súkromných lesov, ktoré potrebovali urýchlene štátnu správu a nové lesnícke kádre.

V roku 1952 sa Vyššia lesnícka škola v Banskej Štiavnici opäť premenovala - na **Strednú lesnícku technickú školu**.

Za Hermannom nastúpil na riaditeľské miesto **Ing. Milan Škurek** (1953-1955).

Od roku 1953 sa vyučovanie v lesníckom školstve rozdelilo (tak ako v lesnej prevádzke) na ťažobný smer (Liptovský Hrádok) a pestovateľský smer (Banská Štiavnica a Remetské Hámre). Toto nepremyslené členenie trvalo našťastie len do roku 1956.

V roku 1954 bola banskoštiavnická lesnícka škola opäť premenovaná – tentoraz na **Lesnícku technickú školu**, podobne ako aj lesnícké školy v Liptovskom Hrádku a v Remetských Hámroch. Súčasne sa v tomto roku začalo štvorročné diaľkové štúdium, ktoré sa od roku 1960 predĺžilo na 5 rokov. Prví dvaja diaľkovo študujúci zmaturovali v školskom roku 1956/1957.

Do učebných osnov sa postupne dostávajú pavely sovietskych „vedcov“, okrem iných aj Mičurina, Lysenka, a ďalšie sporné sovietske metódy.

Doplňoval sa profesorský zbor, prišli: Ing. Fridrich Grünwald (1950), Ing. Viktor Král, prom. p. Samuel Šingler (1951), Ing. Ján Kováč, Ing. Michal Volčko (1952), Ing. Jozef Sedílek a prom. p. Ján Chovanec (1953).

Ďalším riaditeľom školy sa stal **prom. ped. Ján Králik** (1955 - 1957), rodák z Pukanca, ktorý bol súčasne posledným politicky umierneným riaditeľom na škole.

Už z tohto častého rotovania riaditeľov, môžeme pochopiť celkovú nestabilnú politickú situáciu v týchto rokoch, ktorá sa premietala aj do školstva a prevádzky školy.

Budova školy sa nachádzala v pamiatkovom zozname a tak pri jej oprave Slovenský pamiatkový ústav v Bratislave dňa 29.12.1955 vydáva schvaľovací výmer na opravu fasády pod garanciou investora – Povereníctva lesov a drevárskeho priemyslu, školského odboru. Orientačná rozpočtová hodnota výstavby sa plánovala 400.000 Kčs. Stavbu vykonával Lesostav Zvolen. Schvaľovací výmer podpísal riaditeľ Slovenského pamiatkového ústavu Šveda, nálež odborného posudku spracovali pracovníci Slovenského pamiatkového ústavu: Chlup, Csillag, Cidlinská, Jursa,

Križan, Križanová, Kovačovičová a Puškár. Komisia navrhovala odstránenie olejových náterov na fasáde a požadovala zachovanie pôvodného členenia fasády so všetkými detailmi.

V roku 1955 prichádza na školu Ing. Jozef Lackovič, v roku 1956 prom. ped. Terézia Ondrejková a v roku 1957 prom. ped. Pavol Uhrín.

Vo februári 1956 cez polročné prázdniny vyhorela budova Lesníckej technickej školy v Remetských Hámroch, takže žiaci I. a II. ročníka s časťou profesorov boli umiestnení v LTŠ v Liptovskom Hrádku. Žiaci III. a IV. ročníka prišli do LTŠ v Banskej Štiavnici, kde aj v riadnom termíne zmaturovali. Do Banskej Štiavnice sa so žiakmi presťahovali aj traja profesori.

Roku 1956 dokončili generálnu opravu školy, prvú po jej 64. ročnej existencii a technické úpravy v botanických záhradách.

V 50. rokoch sa stal v širokom okolí školy známy školský mandolínový súbor pod vedením prof. Ing. Jána Kováča, ktorý vystupoval na rôznych kultúrnych podujatiach. Najvyššie ocenenie získal v roku 1959 v Bratislave na prehliadke poľnohospodárskych a lesníckych škôl, kde získal prvé miesto.

V r. 1957 je do funkcie riaditeľa školy nominovaný **Ing. Michal Král** (1957 – 1965). Táto skutočnosť sa ihneď odrazila na politickej situácii v škole okrem iného aj tým, že z 18 členov profesorského zboru zostali len 2, ktorí neboli členmi Komunistickej strany. Do Komunistickej strany boli tlačení aj študenti počas štúdia. Školská organizácia Československého zväzu mládeže sa stala povinne najaktívnejšou v Stredoslovenskom kraji. V tomto období sa pracovné brigády stali nadradené vyučovaciemu procesu. Silná politická pozícia riaditeľa však mala pre samotnú školu aj pozitívnu spätnú väzbu: Za jeho pôsobenia bolo škole prinavrátené školské poľesie, začala sa výstavba prvého Domova mládeže, učebný plán sa prispôbil podmienkam lesníckej prevádzky.

V roku 1957 si škola dôstojným spôsobom pripomenula 150. výročie lesníckeho vysokého školstva na Slovensku a odznenia prvej prednášky na lesníckej katedre prof. H. D. Wilckensom. Oslavy sa konali pred samotnou budovou školy, ako aj pred Žemberovským domom na Trojičnom námestí, kde lesnícka katedra pôvodne sídlila a prof. Wilckens predniesol prvú prednášku.

Od roku 1961 sa Lesnícka technická škola v Banskej Štiavnici, rovnako ako aj školy v Liptovskom Hrádku a v Lipovciach pri Prešove, znovu premenovala, tentoraz na **Strednú lesnícku technickú školu**.

V r. 1965 sa riaditeľom školy stal **Ing. Pavol Mojžita** (1965 – 1991), ktorý v tejto funkcii zotrval 26 rokov, čím sa

stal dovtedy najdlhšie úradujúcim riaditeľom na lesníckej škole. V nasledujúcich rokoch sa učebné osnovy menili len málo. Zaviedol sa predmet riadenie motorových vozidiel, predmet ochrana lesov bol rozšírený o problematiku ochrany životného prostredia. Postupne vznikli 4 špecializované audiovizuálne učebne s možnosťou využívania modernej techniky, pokračovalo sa v budovaní zbierok, obnove majetku školy a Správy školských lesov. V školskom roku 1973/1974 bolo zavedené pomaturitné štúdium ako dvojročné doplnkové odborné vzdelávanie s podobným zameraním aké má postgraduálne štúdium na vysokej škole. Úderom pre školu bol požiar strechy, v r. 1988. Ešte v tom istom roku bola strecha zrekonštruovaná a pokrytá krytinou z medeného plechu. V r. 1989 bolo otvorené nové študijné zameranie Krajinná ekológia. Po politickom prevrate v roku 1989 k demokratickým premenám v školstve i na lesníckej škole dochádzalo len pomaly, postupne a priamo úmerne ako premenám v celej spoločnosti. Jedným z krokov, ktoré škola vykonala k ucteniu si pamiatky všetkých politicky prenasledovaných študentov, bolo odhalenie **pamätnej tabule** v školskom vestibule.

V r. 1991 bol radou školy zvolený za riaditeľa **Ing. Rudolf Valovič, CSc.**, ktorý školu vedie dodnes. Pod jeho vedením sa na škole uskutočnili rôzne investičné akcie ako vymalovanie interiéru školy, reštaurovanie secesných malieb, vybudovanie plynovej kotolne v škole a v Domove mládeže, rekonštrukcia Kollárovoho domu.

Po osamostatnení sa Slovenska prišli silné tlaky vrátiť Banskej Štiavnici a lesníckemu školstvu historickú slávu vysokého školstva. Na pár rokov sa od Vysokej školy lesníckej a drevárskej (Technickej univerzity) vo Zvolene podarilo dislokovať Fakultu ekológie a environmentalistiky, ktorá sa usídlila v bývalom rozsiahlom areáli nového Lesníckeho učilišťa v Banskej Štiavnici. Napriek vhodným priestorovým podmienkam však vzhľadom na celkovú infraštruktúru Technickej univerzity spojenú s množstvom migrujúcich pedagogických pracovníkov a iných problémov bola opäť fakulta navrátená do Zvolena.

Slávna história bývalej Baníckej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorá je dnes pretransformovaná do Strednej lesníckej školy pokračuje a má vzhľadom na slovenské potreby stredných lesníckych kádrov o budúcnosť postarané svojou tradíciou a najmä kvalitou svojich absolventov.

V roku 2007 sme si pripomenuli 200. rokov od vzniku lesníckeho vysokého školstva v Banskej Štiavnici, v Rakúsko – Uhorsku.

V roku 2009 uplynulo 90. rokov od vzniku prvého stredného lesníckeho školstva v Banskej Štiavnici, na Slovensku. ■

Trenčianske lesy od histórie k súčasnosti

V piatok 15.4.2011 sa v budove na ústredí LESOV Slovenskej republiky, š.p. Banská Bystrica, Odštepny závod Trenčín uskutočnilo slávnostné otvorenie výstavy pod názvom „Trenčianske lesy od histórie k súčasnosti“. Výstava, ktorá bude mať pevné miesto v zasadačke odštepného závodu bola spracovaná pri príležitosti tohoročného Medzinárodného roka lesov.

Zamestnanci ústredia OZ Trenčín za úzkej spolupráce s kolegami z Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene, taktiež Múzea v Trenčíne vytvorili základný pohľad na históriu lesníctva v trenčianskom regióne, ktorá nie je veľmi známa. Mnohé dobové fotografie predstavujúce lesnícku činnosť a celkové dianie okolo lesníctva bolo potrebné zaradiť a preštudovať aj za pomoci znalcov, už starších obyvateľov Trenčína. Pomocnú ruku v tejto činnosti podali predovšetkým PhDr. Milan Šišmiš a Ing. Jaroslav Baláž.

Návštevníci výstavy sa na 13 obrazových klipoch môžu oboznámiť s vývojom vlastníckych vzťahov počas panovania Matúša Čáka Trenčianskeho, neskôr hospodárenia v urbárskom spoločenstve na Trenčianskom hradnom panstve. V historickej súvislosti nie je možné vynechať úlohu cisárovnej Márie Terézie a jej Tereziánskeho lesného poriadku. Novodobý pohľad predstavuje vznik Československých štátnych lesov a majetkov v roku 1924. Na ďalších obrazoch zostavovateľa výstavy ponúkajú pohľad na technický a vzdelanostný rozvoj v štátnom lesníctve, uskutočnené reorganizácie, súčasne organizačné členenie OZ Trenčín, úspechy dosiahnuté v ďalších činnostiach ako je certifikačný proces, lesná pedagogika a práca s verejnosťou. ■

Jarmila Hatalová,
personalista, lesný pedagóg OZ Trenčín
Foto: **Jaroslav Kobza,**
správa informačného systému

Pečiatka školy a podpis riaditeľa Kráľika a prof. Ondrejkovej

Hlucháne

...hlucháň, tetrov, holniak, kohút, populácia, tokanisko... takéto slová sa najčastejšie vyskytovali v príspevkoch jednotlivých účastníkov vedeckej konferencie „Tetrovité vtáky na Slovensku na úsvite tretieho milénia“.

Toto nevšedné medzinárodné rokovanie sa uskutočnilo 27. apríla 2011 v kultúrnom dome na Starých Horách v rámci „Lesníckych dní 2011“ za podpory - LESY SR š.p., Banská Bystrica, Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen a Ústavu ekológie lesa SAV Zvolen.

Všetkých účastníkov privítal doc. Ing. Miroslav Saniga, CSc. z ÚEL, ktorý bdel aj nad celým priebehom konferencie. Jednotlivé príspevky boli zamerané jednak na príčinu úbytku týchto kurovitých vtákov, ďalej na ich ochranu, na problémy populačnej genetiky. náš poľský kolega názornou ukázkou oboznámil o výsledkoch odchovu tetra hlucháňa na Lesnej správe Wisla.

Postrehy kolegov z Muránskej planiny, z Fabovej hole, z Oravy, z českého Jablunkova neboli ľahostajné prítomným, ktorí ich v diskusiách po odznených príspevkoch dopĺňali svojimi skúsenosťami.

Záver tejto krásnej a prospešnej konferencie patril malej terénnej exkurzii, ktorú doc. Saniga absolvoval s tými, ktorí mali záujem.

Všetci prítomní odchádzali so slovami a ubezpečením hostiteľa doc. Miroslava Sanigu s tým, že nielen na papierí, ale aj v skutočnosti urobíme pre tieto vzácne relikty doby ľadovej čo najviac. ■

Zdenka Koubeková
LDM Zvolen

Populácia tetrov na Slovensku sa postupne znižuje. Príčinami tohto poklesu sú okrem iného strata vhodných biotopov, znečistenie životného prostredia, zvýšený tlak predátorov, pytliactvo, turistika či masový zber lesných plodov. Záchrana tetrov je spoločným cieľom lesníkov aj ekológov.

Zatiaľ čo ešte v roku 1972 poľovnícka

Kráľ lesa menom Emil

Jiří JUNEK

Na severovýchode Tatranského národného parku sa starajú o zver v tejto často Vysokých a Belianskych Tatier lesníci z Ochranného obvodu Štátnych lesov TANAPU Tatranská Javorina. Ich vedúcim je Ján Slivinský, ktorý mi rozprával zaujímavú príhodu z nezvyčajného stretnutia, na ktoré mnohí lesníci často márne čakajú pri prvom brieždení. Toto sa čistou náhodou udiaľo za bieleho dňa.

„Po lesnom chodníku si bez rešpektu ku mne vykračoval majestátnym krokom s odhodlaním vykázat ma zo svojho teritória operený kráľ lesa. Keď ale zbadal, ako ho sledujem s otvorenými ústami, pridal tanečné kreácie zásunbného tanca. So spustenými letkami kreslil po snehu dokonalé čiary a pýšil sa so svojim krásnym vejárom. Statný hlucháň tanec dopĺňal aj tokaním. Predvedol mi klepanie, trylky, brúsenie, výlusk. No najväčší zážitok som mal, keď prišiel ku mne do bezprostrednej blízkosti a ja som mohol obdivovať jeho nádherné zafarbenie, ktoré z diaľky pôsobilo nenápadne. Matka príroda prejavila aj v tomto svojom dokonalosti – v slnku jeho perie prechádzalo od kovovo modrej na krku,

perleťovo zelenej na bruchu, cez gaštanovo hnedý odtieň na krídlach do čiernej farby s bielymi škvrkami na vejári. Magicky pôsobila aj syto červená farba obočia. Obdivoval som aj jeho silné operené nohy.“

O hlucháňoch je známe, že v čase toku sú niektorí z nich agresívni dokonca aj voči ľuďom. Pokračovala táto idyla aj po predvedenom toku?

„Z ohúreného sledovania tohto opereného zázraku ma po chvíľke prebral náhly útok hlucháňa. Mal som čo robiť, aby som sa ochránil od dobnutia silným zobákom. Napriek maximálnej pozornosti sa to hlucháňovi raz podarilo a na stehne mi ostala bolestivá modrá spomienka. Aj napriek tomu to bol krásny zážitok s potomkom doby ľadovej, ktorý je skutočný bioindikátor kvality horských lesov.“

Toto nebolo jediné stretnutie Slivinského s týmto asi päťročným hlucháňom, ktorý vzhľadom na tohoročnú miernu zimu začal tokať už začiatkom februára !, Určite nepatrí k poľovníckej latine, že hlucháň na stretnutia s Ing. Slivinským prichádzal na zavolanie. Tak si ho pomenoval menom Emil. Na toto meno počul. Zatiaľ sa lesníkom nepodarilo v tejto lokalite zistiť prítomnosť sliepok. Snaď jeho búrlivá láska bude naplnená. ■

Populácia tetrov klesá, ich záchrana je spoločným cieľom lesníkov aj ekológov

štatistika udávala pre územie Slovenska 3700 kohútov tetra hlucháňa, na začiatku tohto storočia sú podľa zoológa Ústavu ekológie lesa SAV Miroslava Sanigu reálne odhady, opierajúce sa o dlhodobý výskum v pohoriach stredného Slovenska, už len na 500-600 kohútov a rovnaký počet sliepok. Pre stabilizáciu, prípadne postupný rast počtu tetrov, je podľa neho potrebné zabezpečiť súvislé lesné komplexy, obmedziť v určitých ročných obdobiach turistiku a zásahy v lesných porastoch či monitorovať a regulovať populácie predátorov.

Lesníci sa dlhodobo usilujú o ochranu hlucháňov. Pre takmer každého horára je prítomnosť hlucháňov v jeho obvode prestížnou záležitosťou, no univerzálne riešenie ochrany hlucháňov neexistuje.

Kontraproduktívne je s najväčšou pravdepodobnosťou presadzovanie bezzásahových území aktivistami v lokalitách, kde tetrov hlucháň žije. Pokiaľ porasty vyschnú napríklad v dôsledku neregulovaného napaďnutia podkôrnym hmyzom, chránené operence sa z týchto území podľa skúseností lesníkov stratia. Pravdepodobne najvhodnejší spôsob pestovania lesa, ktorý vyhovuje aj tetrovom, je prírode blízke obhospodarovanie presadzované v posledných rokoch na čoraz väčších plochách v správe Lesov SR. Počty hlucháňov nepriaznivo ovplyvňuje aj obmedzenie možnosti lovu krkavca čierneho, ktorý patrí k najväčším prirodzeným nepriateľom tetrov, ale aj premnoženie diviakov, líšok a kún. ■

Noc s Andersenom v Lesníckom a drevárskom múzeu

Podujatie pomenované podľa jedného z najznámejších svetových rozprávkarov, Hansa Christiana Andersena má za sebou už niekoľkoročnú tradíciu. Nápad nocovať v knižnici v čase výročia narodenia dánskeho rozprávkaru (2. apríl) vznikol v roku 2000 v knižnici B. B. Buchlovana v Uherskom Hradišti, no v priebehu niekoľkých rokov nabrala Andersenova noc medzinárodný charakter a stala sa akýmsi sviatkom detskej knihy.

Keďže Andersen sa preslávil najmä rozprávkovými knihami, Andersenova noc je venovaná najmä deťom a miestom realizácie sú, ako inak, knižnice. Nemusi to však byť vždy pravidlom. Keď pani učiteľka Anna Filová zo ZŠ Námestie mládeže vo Zvolene oslovila vedenie Lesníckeho a drevárskeho múzea, strediska štátneho podniku LESY SR, či by so svojou triedou nemohla prežiť Andersenovu noc, ktorá toho roku pripadla na 1. apríl, v priestoroch múzea, Lesnícke a drevárske múzeum sa rozhodlo zapojiť a podporiť toto jedinečné podujatie.

Atmosféru Andersenovej noci výborne dopĺňali i aktuálne expozície. Dvsnásť ročník výstavy *Etudy z dreva* bol príznačne venovaný dreveným hračkám, s ktorými sa deti mohli aj zahrať a výborne dokreslili noc venovanú rozprávkam. Zrekonštruovaná trieda z obdobia prvej ČSR, súčasť výstavy *Cesta dejinami slovenského školstva* prebratej z Múzea školstva a pedagogiky v Bratislave, zase poskytla nevšedný interaktívny zážitok zhmotnenia nie až tak dávnej, no pre súčasné deti temer nepredstaviteľnej, histórie.

Detičky okrem hračiek a starej triedy čakal však aj ďalší bohatý program. Keď sa usadili v staručkých osúchaných laviciach, prezreli si dobové učebné

pomôcky a pozreli dokumentárny film o výrobe zápalek z edície Školofilm zo štyridsiatych rokov, znenazdania sa v triede objavila mamička Hansa Christiana Andersena, ktorá následne deti sprevádzala temer po celý večer. Súčasťou programu bola aj návšteva knižnice múzea a študovne, kde si deti spolu s Andersenovou mamičkou čítali z rozprávkovej knižky Branislava Jobusa *Láskavé rozprávky*. Po návrate do výstavných miestostí sa deti mohli vytešiť z najrôznejších drevených hračiek a dokonca si na pamiatku vlastnú hračku v podobe bábiky z vlny i vlastnoručne vyrobili. Rozprávky sa nielen čítali, ale aj premietali. Veselé príhody Kremienka a Chocholúšika, jedny z najkrajších rozprávok z lesného prostredia, rozveselili všetky deti, ktoré na záver Andersenovej noci dostali vlastné dlhokánske špicaté čiapky, snáď najcharakteristickejší symbol tejto animovanej dvojice. Na záver nasledovala dobrodružná cesta nocou späť do školy, kde pokračovali v ďalších aktivitách, ktoré trvali až do tretej hodiny rannej. Potom si deti čítali vo svojich spacákoch pri svetle bateriek a po ich zhasnutí im pani učiteľka prečítala ešte tri rozprávky. Andersenova noc sa pre deti skončila o pol štvrtej ráno.

Deti boli s večernou návštevou múzea veľmi spokojné. Odniesli si jedinečný a nevšedný zážitok. Poďakovať sa zaň môžu najmä ochote a iniciatíve triednej učiteľky Anny Filovej, ktorá neváhala obetovať svoj voľný čas a energiu, celú akciu starostlivo pripravila a s patričným elánom sa jej i zúčastnila. Možno aj vďaka takémuto obetavému a pozitívnemu prístupu k práci s deťmi nám jedného dňa vyrastie ďalší Andersen. Kto vie... ■

Veronika Šebíková

Srdečne pozývame všetkých milovníkov prírody na podujatie

„Čo šepká les“

Obvodná poľovnícka komora v Žiari nad Hronom prišla s myšlienkou realizovať prírodovednú súťaž pre žiakov 4. až 6. ročníka vybraných základných škôl z okresov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom. Súťaž sa uskutoční v rámci Medzinárodného roka lesov 2011 a v rámci júna – mesiaca poľovníctva a ochrany prírody.

Spoluorganizátormi sú Stredná odborná škola lesnícka Banská Štiavnica, Múzeum vo Sv. Antone, Obvodný lesný úrad Žarnovica, Lesy SR š.p. - Odštepny závod Žarnovica, Regionálna organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu Žiar nad Hronom, Mestské lesy spol. s.r.o. Banská Štiavnica,

Klub slovenských poľovníčok, Obecný úrad Svätý Anton, Ranč Nádej Sv. Anton a Poľovnícka spoločnosť Šarváz Voznica.

Súťaž sa uskutoční 7. júna 2011 od 9.00 hod. v areáli kaštiela vo Sv. Antone – v parku a v prípade nepriaznivého počasia v interiéroch múzea. Na súťaži sa zúčastnia vybrané ZŠ z Banskej Štiavnice,

Žarnovice, Žiaru nad Hronom, Štiavnických Baní a Sv. Antona. Predbežne bude súťažiť 42 detí – t.j. 14 družstiev

Trojčlenné družstvá a jednotlivci budú súťažiť v nasledovných disciplínach:

1. **Návrh plagátu – Ako dieťa vníma les!**
2. **Poznávanie poľovních psov – Kynológia**
3. **Poznávanie zvierat, vtákov a plazov**
4. **Poznávanie stromov, listov a plodov**
5. **Poznávanie stôp zveri**
6. **Poznávanie hlasov zveri**
7. **Zhotovovanie krmítka pre vtáčiky**
8. **Poznávanie Štiavnických vrchov, Kremnických vrchov a pohoria Vtáčnik**
9. **Strelba zo vzduchovky**
10. **Sadenie stromčekov na čas a samozrejme sa bude hodnotiť aj kvalita zasadenia**

V rámci doplnkového programu pripravili organizátori pre deti prehliadku múzea, ukážky sokoliarstva, koníky na Ranči Nádej...a ďalšie zaujímavosti. Víťazi získajú hodnotné ceny a každý účastník súťaže i mnoho upomienkových predmetov.

Bližšie informácie podá Ing. Miroslav Garaj – vedúci kancelárie Obvodnej poľovníckej komory v Žiari nad Hronom – 0917 830261, ziar@opk.sk

Pozývame všetkých milovníkov prírody 7. júna 2011 na návštevu areálu svätiantonského kaštiela - stráviť príjemný deň v príjemnom prostredí, povzbudiť mladých súťažiacich a dozvedieť sa viac o lese, jeho obyvateľoch i jeho správcoch. ■

Marian Číž

Tohtoročnú súťaž o najkrajší list organizovala Slovenská pošta v spolupráci s Lesmi SR. Témou totiž bolo „prečo je dôležité chrániť lesy“

40. ročník súťaže o najkrajší list bol o ochrane lesov

Víťazkou je 14-ročná Martinka z Trnavy

Tohtoročná téma súťaže Napiš kamarátovi alebo ľubovoľnému človeku list, v ktorom vysvetlíš, prečo je dôležité chrániť lesy zaujala veľké množstvo mladých ľudí. 687 súťažiacich zaslalo svoje listy, aby zabojovalo o prvenstvo. Vybrať ten najkrajší bolo nesmierne ťažké, pretože každý jeden list v sebe niesol kúsok srdca jeho pisateľa. Deti posielali okrem listov aj krásne kresby, básničky, či rozprávky na tému ochrany lesov.

Spomedzi všetkých porota udeli-

la prvé miesto listu 14-ročnej Martinke Borovanovej z Trnavy.

Druhým najkrajším listom sa stal list 13-ročnej Kristíny Petrovskej z Batizoviec. Na treťom mieste skončila 14-ročná Martinka Chytilová z Banskej Štiavnice.

Za víťazný list získala Martinka Borovanová víkendový pobyt s plnou penziou v rekreačnom zariadení Belušké Slatiny pre celú rodinu. Ďalej získala krásnu hru Lesnícky skanzen, ktorú venovali LESY SR – partner tohto ročníka súťaže. Hry, albumy poštových známok, knižky a iné vecné ceny od Slovenskej pošty a Lesov SR dostanú aj držiteľia druhého a tretieho miesta.

Víťaznému listu držíme na celosvetovom kole palce. Jeho výsledky budú známe v októbri 2011.

Alexandra Fillová, Slovenská pošta

Pripájame ešte niekoľko postrehov z listov súťažiacich detí:

Mnohí ľudia hádžu odpadky, kam sa im chce a ich najobľúbenejšie miesto je očividne les. Vôbec ich netrápi, že v lesoch bývajú nejaké zvieratká a že im odpadky hádžu priamo do ich domovov. Chcela by som vidieť, ako by sa tváрили, keby im niekto sypal do postele smeti. (Elena, 15 rokov)

Všetko, čo les vlastní, nevyjde nazmar a všetko má svoje miesto, význam a trvanie. (Adela, 12. rokov)

V lese je toľko krásy, že človek by to nikdy nevymyslel. (Patrik, 14 rokov)

Dá sa povedať, že my všetci sme na lesoch závislí. (Kristián, 7 rokov)

Každý jeden strom je jedinečný a má svoju dušu. (Patrik, 14 rokov) ■

Seminár s témou „Ako ďalej v prírode blízkom obhospodarovaní lesov na Slovensku“ sa konal 6.4.2011 vo Zvolene za účasti: štátnej správy - generálneho riaditeľa lesníckej sekcie MPRV SR a pracovníkov všetkých KLÚ, zástupcov TU Zvolen, NLC, SLK, Lesov SR zastúpených generálnym riaditeľom LSR, odbornými riaditeľmi, riaditeľmi a vedúcimi VTÚ z odštepných závodov. Dovolím si tvrdiť, že za 22 rokov organizácie PRO SILVA Slovensko nebol o prírode blízkom obhospodarovaní lesa (PBOL) seminár s takýmto významným zastúpením odbornej verejnosti. Vážnosť mu dali účastníci podujatia i prof. Ing. Milan Saniga, DrSc., ktorý bol odborným garantom tohto seminára.

Cieľom seminára bolo:

- poukázať na význam, cesty, spôsoby, ekonomické výhody a smerovanie PBOL na Slovensku,
- prediskutovať problematiku, možnosti praktického uplatňovania z pohľadu štátnej správy LH, HÚL, vyhotovovateľov PSL a obhospodarovateľov lesa,
- prijať opatrenia a odporúčania pre dotvorenie a optimalizovanie podmienok pre praktické uplatňovanie PBOL.

Aké boli témy ?

Plná sála si vypočula referáty prof. Saniga, ktorý hovoril o potrebe zmeniť porasty na viacvrstvové štruktúrované lesy a Ing. Bruchánika, ktorý načrtnol stratégiu PBOL pre LSR, š.p. Ing. Bavlšík z NLC prezentoval možnosti HÚL ako prispôbiť plánovanie potrebám prírody blízkeho obhospodarovania lesov. Ing. Tomašík predniesol svoje skúsenosti s PBOL v ML Košice. Ďalšie dve odborné prezentácie mali pracovníci prevádzky. Ing. Dendys referoval o prebudove ako základnom prvku ekologicky stabilných smrekových porastov. Mój referát bol zameraný na PBOL a zvyšovanie ekonomickej efektívnosti listnatých porastov.

O čom sa hovorilo konkrétnejšie ?

Všetky príspevky mali niekoľko spoločných myšlienok, ktorých základom bolo: zvýšiť stabilitu porastov, udržať trvalosť a vyrovnanosť produkcie. Je potrebné zmeniť obhospodarovanie porastov najmä zo strany prevádzky, vytvoriť pre nás lepšie podmienky zo strany štátnej správy, NLC, vyhotovovateľov PSL.

Z referátov vyplynulo, že v tých subjektoch, kde sa zmenil prístup v obhospodarovaní lesa a myšlienky proklamované na tomto seminári sa už dlhodobo realizujú, **vznikajú štruktúrované porasty, výrazne sa znížili náhodné ťažby a čo je podstatné - zlepšila sa ekonomika. Pozitívne hospodárske výsledky sú tu dosahované vysokým**

**Za hospodárením
v objektoch
PRO SILVA**

IX. Postrehy k odbornému semináru Pro Silva

percentom prirodzeného zmladenia, jeho dlhodobým tienением, hodnotovým prírastkovým hospodárstvom a výchovnými zásahmi v úrovni. Podúrovňové zásahy neriešia zlepšenie kvality ani zvýšenie stability. Naopak, požadovanú etážovitost lesa a štruktúru porastov ničia. Zhoršujú ekonomiku výrobou drahého dreva v nižších objemovostiach.

Ako môže ovplyvniť PBOL ekonomiku?

Výrazne pozitívne dopady PBOL na ekonomiku či už okamžitú (zásahy v úrovni, prirodzené zmladenie...) alebo dlhodobú (zmena štruktúry, stabilita a vyrovnanosť produkcie...) nás nemôžu nechať ľahostajnými. Minimálne preto nie, lebo v každom čísle nášho Lesníka si môžeme prečítať, že nás čaká reorganizácia, ktorá mala byť už v roku 2005. Máme očakávať zmeny v organizačnej štruktúre. Ich hlavným dôvodom je zrejme ekonomika, ktorá vyplýva z výrazného zníženia etátu vplyvom kalamitných ťažieb a množstva pestovných prác z nej vyplývajúcich. Najsmutnejšie na tom všetkom je to, že mnoho ľudí najmä z prevádzky si myslí, že nemôže a nevie ovplyvniť ekonomiku a tým ani to, aký výrazný dopad bude mať reorganizácia na nás všetkých.

Máme možnosť a vieme nájsť peniaze v PBOL. Otázka znie, či sme všetci ochotní a schopní ich nájsť a či vieme kde a ako sa k nim dostať. Nie tým, že nedáme do údržieb ciest a zväznic, do prístupnosti porastov. Nie tak, že dobehneme alebo nesprávne stanovíme cenu dodávateľov ťažbovej či pestovnej činnosti v náš prospech, a už vôbec nie tým, že nám kalamita, s ktorou sa nevieme vyrovať ani tam, kde nás ochránari neobmedzujú,

zvýši objem výroby. To všetko sú „cesty do pekla“. My v prevádzke môžeme robiť zmeny vo výrobnom procese, v technológiách. Vieme ovplyvniť smerovanie zásahu vo výchove, môžeme realizovať dodávky z OM, do vhodných porastov napláňovať výrobou biomasy, zvýšiť % PZ a presadzovať PBOL nielen v objektoch PRO SILVA, ale v každom poraste! Na mnohých LS to tak robia, ale na ďalší posun o krok vpred je potrebné vhodne nastaviť motivačné prvky zo strany OZ a GR a o tom na seminári bola tiež reč.

Ekonomika a prevádzka - Čo môže urobiť OLH, vedúci LS, technik či lesník?

Všetci majú výrazný vplyv na ekonomiku. Čo môžu robiť, ak sa rozhodli zmeniť doterajší prístup a spôsob obhospodarovania? Pre budúcnosť je základom, aby sa ich myšlienky a zábery dostali do nového PSL. Najväčšou chybou ale je, ak čakajú do konca platnosti ešte starého LHP, že sa niečo zmení. Cez úpravy predpisov a zmeny predpisov schválené KLÚ je potrebné začať hneď!

V lesníckej prevádzke je zamestnaných viac ako polovica THZ tohto podniku. LS a LO sú personálne najpočetnejšia organizačná jednotka, ktorá je nie vždy a nie všade dostatočne zapojená do zvyšovania zisku a efektívnosti. Čo nie je vždy iba naša chyba. Ako by sme na úrovni LO, LS i OZ čakali, že niekto bude za nás niečo riešiť? Myslím si - ale možno sa mylím - že nie na každom pracovisku a v každom poraste sa dostatočne využíva potenciál ľudských zdrojov v prevádzke. Som presvedčený, že personálne zdroje môžu a musia byť využité v prospech ekonomiky LSR. Nie na riešenie našich ekonomických problémov ich redukciu! Iste je pravda aj to, že si nemôžeme do budúcnosti dovoliť mať štátnym podnikom „nevyužitých platených turistov“, ktorí berú plat na úkor tých, ktorí majú denne prepotenú lesnícku košeľu. Rozdiely vo výkonnosti sú priam priepastné a mzdové ohodnotenie to vôbec nezohľadňuje. Vždy je možné nájsť rezervy a vždy je čo zlepšovať v porastoch, ekonomike aj v organizačnej štruktúre. Každý zamestnanec LSR má právo i povinnosť poukázať na neefektívne konanie na svojom, alebo ktoromkoľvek pracovisku a môže tak ovplyvniť ekonomiku LSR.

Preto pokladám za dôležité, aby sa myšlienky vyslovené vo Zvolene stali generálnou líniou a doktrínou Lesov SR, ale aj každej firmy s cieľom efektívne obhospodarovať lesy. Inú a lepšiu možnosť pre súčasnosť a budúcnosť ani nemáme. ■

**Dušan Mikuš, vedúci LS Duchonka,
OZ Prievidza**

	šľama s cennou kožušinou	domáce meno Júlie	značka rádia	kód Španielska	uctieval	súkenná obuv	ohúria (expr.)							
euroázijský štát														
začiatok tajničky														
okultné krvácanie (skr.)			americ- ká žaba poskytlo pomoc					súčasť trlice	eskimác- ke sane	2. časť tajničky	omotajú sa			
časť noža (archeol.)				rozlep- távalo voľnosť, po česky										
Pomôcky: FO, abú, akija, synoda	druh polyvinyl- chloridu	okresný výbor konec tajničky			nábožen- ská obec štíkútať									
ponor do tekutiny						dôkaz o nevine Young Lady (skr.)								
rozpaky								cítoslovce varovania umyte						
nahnalo								otec v arabských menách lámká						
ohrad' plotom						rímske číslo 1500 skon			sulfid uránatý uberám pluhom					
úctivo žiadaj					cirkevný snem posvätný býk									
popovek			tamtým smerom zásobníky rušňov										ohorok	
stupeň neogénu, astien				predložka plytký morský záliv					mužské meno držlo (expr.)					
spojiť, zlúčiť								rozbijaj (expr.) kód Faer. ostrovo						
športová hra						slovný zvrät antický herec								
	kód Ománu	značka decimetra buď živý			po trochu vytekal značka titánu									
3. časť tajničky									povraz so slučkou na konci					
myslím									ohma- tanie					

Zasmejte sa

V treskúcom decembrovom mraze sedí nad dierou na ľade jazera rybár s opuchnutým lícom. Okoloídúci sa pýta:

- Bolí vás zub?
- Nie, rozmrazujem červíkov.

Pri autonehode sa zrazi bača Jano s horárom Jožom. Bača má strach, že mu horár bude nadávať, ale ten na prevkape nie hovorí:

- Čo budeme lamentovať, veď sme nakoniec takmer susedia, radšej si vypime. Vytiahne fľašu vína, dva poháre a naleje. Bača šťastný z takeho priebehu udalosti vypije pohár vína a pýta sa:

- Vy prečo nepijete?
- Ja? Ja čakám na políciu. - objasní skutočný stav vecí horár Jožo.

Príde Fero k doktorovi a vraví:

- Pán doktor, päť rokov som sa liečil z alkoholizmu až som sa konečne absolútne vyliečil.

- To vám blahoželám. - vraví doktor - A čo vás ku mne priviedlo?

- Povedzte, prosím, môžem už piť?

- Nezabíjaj ma a splním ti tri želania.

- hovorí lapaená zlatá rybka Záhorákovi.

- Na proč tri, veď já scu eném jedno, abys nemjeua kosci.

Pýta sa Fero Miša:

- Čo ti povedala manželka, keď si prišiel večer taký opitý?

- A máš niekoľko hodín čas? - spresňuje si Mišo.

- To nemám.

- Tak ti to nemôžem povedať.

Ráno, 27.december, Maledívy.

Bača Jano sa prebúdzá po ťažkej opici, vyjde na balkón izby svojho hotela, rozhlíadne sa a poznamená:

- A sakra! Tuším sme to s tou oslavou včera trochu prehnali...

Ferova firma slávi výročie. Usporiadali veľkú recepciu, kde mal Fero možnosť prehovoriť s ich rezortným ministrom:

- Pán minister veľmi ma teší, že mám možnosť sa s vami pohovárať. Veľmi veľa som o vás počul...

- No, ľudia toho natárajú... - odpovie minister - ... ale nikto nepredloží nejaké vecné dôkazy. ■

Uveríte?

LESY SR začali vo zvernici Betliar úspešne realizovať program zmeny potravných návykov líšok a ostatných šeliem.

V prvej etape projektu sa líšky odúčajú od konzumácie kuraciny a zajačiny a postupne prechádzajú na požívanie jadrového krmiva. Vo zvernici Betliar tak majú líšky na každom krmovisku vyčlenený jeden válovec a zdá sa že najviac im chutná ovos a snečnica. Domáca danielia zver však zatiaľ tento projekt prijíma s nedôverou a nepochopením. Takto preškolenými líškami z Betliara budú potom výhradne zazverované bažantnice Lesov SR s cieľom zníženia strát na bažantnej zveri. Vo zvernici Betliar sa už pripravuje aj druhá etapa projektu, v rámci ktorej budú vlky dravé privykané na granulované krmivo. Partnerom projektu a sponzorom granulovaného krmiva je Vlkoobranárske združenie LES. O tom či bude aj tretia etapa projektu, do ktorej by sa zapojili rysy ostrovidy, prebieha práve u Lesov SR E-mailová anketa. ■

Pripravil Ferko Tárjko, tentokrát z OZ Rožňava

Naše zariadenia Chata Miert

Milan LONGAUER

Na území OZ Prievizda, 3 km od obce Horná Ves, nájdete nenápadnú chatku s názvom Miert, nachádzajúcej sa v blízkosti chatovej oblasti Cerová. Je vzdialená 13

km od mesta Partizánske, na hlavnej ceste Partizánske - Žarnovica. V smere od Žarnovice trvá cesta dlhšie okolo 27 km. O čo je skromnejšie ponúkané ubytovacie zariadenie, o to je krajšie jeho okolie. Objekt sa využíva hlavne na víkendové pobyty. Zariadenie je elektrifikované, vybavené varičom, chladničkou a teplou vodou. Pre nenáročnejších návštevníkov poskytne primerané pohodlie. V prípade, že sa vám nechce variť guláš na otvorenom ohnisku, zájdite si do motorestu „Hájnikova žena“ vzdialeného 3km. Chata sa nachádza v oblasti pohoria Vtáčnik v nadmorskej výške (650 m.n.m.), v krásnej horskej prírode. Svojou polohou umožňuje turistické vychádzky do okolia. Je možnosť napojiť sa na turistický chodník Ponitrianskej magistrály s výstupom na pohorie Vtáčnik. Jedným z cieľov vychádzky sa môže

stať plemenársky podnik Roľan - Veľké Pole - chov koní. Vodná priehrada Veľké Uherce a termálne kúpele s vonkajším bazénom v obci Chalmová poskytujú celoročné, no najmä letné kúpanie. Horské cesty umožňujú bohatú cykloturistiku. V okolí sa nachádza bohatý výber trás pre lyžiarov na bežkách. Neďaleko Horského hotela Lomy je 1000 m dlhý svah pre zjazdové lyžovanie.

Horná Ves leží v južnej časti Hornonitrianskej kotliny na styku pohoria Vtáčnik s Trábečom. Nadmorská výška v strede obce je (291 m. n. m.). Prevažne hornatý povrch okolia tvoria vulkanické a druhohorné horniny. Porasty sú zastúpené dubovo-hrabovými lesmi a bučinou.

V miestach, kde sa najsevernejší výbežok pohoria Trábeč najbližšie približuje k najjužnejšiemu výbežku pohoria Vtáčnik, vedie údolím popri potoku cesta, ktorá pokračuje cez Veľké Pole, Pílu, Horné Háme a napája sa na cestu vedúcu Pohroním, od Zvolena na Novohrad. Táto cesta bola nazývaná „Jantárovou cestou“, lebo pokračovala až do Orientu. Kupci po nej nosili do našich krajov

a do Západnej Európy drahé kamene, pochádzajúce z Orientu. Pri tejto ceste vznikla mýtna stanica. Podľa písomnej dokumentácie už v roku 1239 existuje na tomto mieste obec Superior Hozlem, čo bol zrejme najstarší zachovaný názov obce Horná Ves. Osídlenie tu však existovalo už v skoršom období, čoho dôkazom je listina kráľa Kolomana z roku 1113 tzv. Zoborská listina. Dominantou obce je (fortalicium), čo znamená opevnená stavba ranno-stredovekého kaštieľa, ktorú dali postaviť Hunyadyovci, začiatkom 15. Storočia, na okraji obce. Súviselo to so spomínanou mýtnou stanicou. V 16. storočí bolo fortalicium obnovené vo forme neskoro goticko-renesančného kaštieľa. Na kaštieli sa robili menšie opravy v 19. storočí. V II. svetovej vojne bol ťažko poškodený a podlieha postupnej devastácii. ■

Receptár

Kapor pod zemiakovou čiapkou

Na začiatok rybárskej sezóny vyskúšajte jeden z netradičných receptov prípravy kapra.

Potrebné suroviny

500 g vykosteného kapra, cibuľa, 150 g šampiňónov, sardelová pasta, fazuľové struky, soľ, rasca, olej, 600 g zemiakov, 100 ml smotany, 50 g masla, 2 vajcia, tekvicové a slnečnicové jadierka

Postup prípravy

Do osolenej vody dajte variť zemiaky, po uvarení ocedte a s maslom vyšlahajte

na jemnú kašu. Tú nechajte vychladnúť a potom zašlahajte smotanu a vajcia.

Mäso z kapra nakrájajte až po kožu na tenké pásiky široké dva až tri milimetre. Tak sa prerežú jemné kosti, ktoré zvyčajne pri konzumácii spôsobujú najviac problémov. Nakrájaného kapra osolte, ochuťte rascou a iba zľahka sardelovou pastou.

Šampiňóny očistite a nakrájajte na hrubšie kúsky, cibuľu na mesiačky a pokiaľ budete mať čerstvé fazuľové struky, je ich treba krátko preliať vriacou vodou. V prípade mrazených strukov stačí, keď ich necháte pomaly rozmraziť.

Na dno pekáča dajte trochu oleja, rozotrite ho, pridajte kapra premiešaného so šampiňónmi, cibuľou a strukmi. Celé dno nádoby by malo byť rovnomerne pokryté.

Na túto vrstvu rozotrite pripravenú zemiakovú kašu. Vyrovnajte jej povrch, poprípade ho môžete skrášliť ornamentmi s pomocou vidličky alebo lyžice. Nakoniec posypte semiačkami.

Záverčnú časť prípravy zariadi rúra

rozohriata na 160 stupňov. Všetko pečte pri tejto teplote približne desať minút. Na záver krátko, tri až päť minút, jedlo dopečte pri vyššej teplote, aby sa pekne opiekla zemiaková kaša.

Hotový pokrm je vynikajúci s čerstvým šalátom, ktorého v spodnej časti je šetrne upravené mäso kapra dusené v zelenine a navrchu je príloha v podobe zapečenej zemiakovej kaše.

Recept vznikol na základe skúseností a podkladov kuchárskeho kúzelníka Petra Stupky. ■

Ahoj deti,
 Aj dnes som pre vás pripravil puzzle so zvieratkami. Ak chcete získať veselý stromček a ceruzku s panáčikom, vystrihnite jednotlivé diely, poskladajte a nalepte ich na papier. Poskladaný obrázok podpíšte, pridajte váš vek a poštovú adresu.

Váš kamarát

jazyvec Mišo

jazyvec Mišo

Moja adresa je:
 jazvec Mišo
 redakcia časopisu Lesník
 Námestie SNP č.8
 976 55 Banská Bystrica

Kalendár akcií

17.5 – 18.5.2011

INFORMAČNÝ SEMINÁR SMREČINY

Lesnícke a drevárske múzeum
Zvolen

20.05.2011

RIMAVSKOSOBOTSKÁ VETVIČKA

- prechádzka náučným
chodníkom

Záhrada 1. mája Rimavská Sobota

21.5.2011

BREZNIANSKY KONIARIK preteky furmanov

Brezno

22.05.- 22.05.2011

BURZA EXOTOV

Burza exotov, hydiny, králikov,
holubov a doplnkového tovaru
pre drobnochovateľov
Agrokompex Nitra

28.5.2011

DEŇ KOŇA

Kováčová

15. - 19. 6. 2011

POĽOVNÍCTVO A PRÍRODA

Celoštátna
poľovnícka výstava
s medzinárodnou
účasťou

Incheba Bratislava

Životné jubileá

MÁJ 2011

50 rokov

Slosiar Rudolf, referent dopravy
a mechanizácie – OZ Žarnovica
Árvay Lubomír, technik, poľovný
špecialista, LS Betliar – OZ Rožňava
Margicin Lubomír, manipulantom,
ES Bardejov – OZ Prešov
Bc. Vachalová Jana, účtovníka
– OZLT Banská Bystrica

60 rokov

Krázel Stanislav, vedúci LO,
LS Gabčíkovo – OZ Palárikovo
Ing. Čajka Stanislav, správca
informačného systému – OZ Levice
Ing. Grinč Anton, technik,
LS Nitrianske Rudno – OZ Prievidza
Plánovský Peter, vedúci LO,
LS Beluša – OZ Považská Bystrica
Hulín Štefan, vedúci LO, LS Považská
Bystrica – OZ Považská Bystrica
Slesár Martin, vedúci LO, LS Martin
– OZ Žilina
Lupták Milan, vedúci LO, LS Staré
Hory – OZ Slovenská Lupča
Sisík Milan, referent vnútornej
správy – OZ Revúca

Odchod do starobného dôchodku

Neumann Ján, technik, LS Rimavská
Sobota – OZ Rimavská Sobota
Václavík Dušan, vedúci LO,
LS Rimavská Sobota – OZ Rimavská
Sobota

Ing. Helena Turská

S hlbokým
zámutkom
oznamujeme
širokej verejnosti,
známym,
príbuzným,
že nás
dňa 5. 5. 2011

vo veku 70 rokov navždy opustil

ERVÍN SZÖKE

Posledná rozlúčka sa uskutoční
v dome smútku vo Fige.

Smútiaca rodina

S hlbokým
zámutkom
oznamujeme
všetkým príbuzným,
priateľom
a známym, že nás
navždy opustila

**Ing. EMÍLIA
BOBEKOVÁ**

dňa 8.4. 2011 vo veku 52 rokov

Smútiaca rodina

S hlbokým
žiaľom
oznamujeme
všetkým
kolegom,
priateľom
a známym,
že dňa 4. mája
2011 nás vo veku

52 rokov opustil

Ing. LADISLAV MIČO

dňa 8.4. 2011 vo veku 52 rokov

Bývalí kolegovia OZ Žarnovica

V Lesníckom skanzene otvorili letnú sezónu

Lesnícky skanzen vo Vydrovskej doline je po zime opäť pripravený na zástupy návštevníkov.

Desiatu sezónu v Lesníckom skanzene symbolicky otvoril v sobotu 30. apríla minister pôdohospodárstva Zsolt Simon preseknutím stužky zväzujúcej nápis Vydrovská dolina 2011 otvorená. Skanzen je cieľom domácich ale stále častejšie aj zahraničných turistov, od otvorenia v roku 2002 ich prešlo jeho bránou viac ako 270.000. V lete očakáva OZ Čierny Balog, ktorý je správcou skanzenu, už 300.000 návštevníka. „Bol som pri otvorení tohto skanzenu a som rád, že to nebola iba záležitosť na jeden rok,“ poznamenal Simon.

Otvorenie skanzenu pravidelne sprevádzajú jazdy parným vláčikom z Chvatimechu až do Vydrovskej doliny. Výnimkou nebol ani tento rok, hoci oficiálne otvorenie Čiernohronskej železnickej jazdy na ktorej je takmer neoddeliteľnou súčasťou turistických výletov do Vydrovskej doliny, padlo až na nedeľu 1. mája. Desiatky zvedavcov si mohli pri otvorení skanzenu pozrieť okrem krásnej jarnej prírody aj vystúpenie folklórneho súboru či country skupín. Deti zabávala maska vydry, ktorá je nielen symbolom doliny ale aj tamojšieho občianskeho združenia. Zážitok všetkým, dúfame, nepokazilo ani niekoľko kvapiek dažďa z popoludňajšej jarnej búrky.

Skanzen je otvorený, expozície nachystané, nezostáva iba popriať veľa slnečných dní a po vlnnej rekordnej návštevnosti stále rastúcu priazeň turistov.

-vr-

